

ماہنامہ وثیقہ قوانین و مقررات

سال اول، شماره پنجم، آبان ماه ۱۳۸۸

معاونت آموزش قوه قضائیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۷
بخش اول: قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی.....	۱۱
۱. قانون اصلاح قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری	۱۳
۲. قانون اصلاح ماده (۲۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران	۱۳
۳. قانون بیمه‌های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار (کددار)	۱۴
۴. قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان	۱۶
۵. قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش	۲۴
۵. قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ)	۲۸
بخش دوم: آیین نامهٔ قوهٔ قضائیه	۲۹
آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۱۸) اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب، مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۲۴	۳۱
بخش سوم: آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.....	۳۳
۱. رأی شماره ۵۵۳ موضوع: عدم استحقاق پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان شرکت پشتیبانی امور دام، که با شرکت مذکور تسویه حساب نموده و متعاقباً تنظیم قرارداد خدمت به کار اشتغال یافته‌اند	۳۵
۲. رأی شماره ۵۵۶ موضوع: ابطال مجوز یا پروانه فعالیت مؤسسات و آموزشگاههای آزاد که به حیطه وظایف و اختیارات سایر دستگاههای مربوط وارد می‌شوند خارج از حدود صلاحیت قوه مجریه در وضع مقررات دولتی است	۳۸
۳. رأی شماره‌های ۵۵۷ و ۵۵۸ موضوع: تعیین شرط سنی (حداکثر ۷۰ سال) برای داوطلبان عضویت در هیأت مدیره اتحادیه صنفی در زمان ثبت‌نام مغایر قانون می‌باشد	۴۶
بخش چهارم: استفتائات قضایی و نظریات مشورتی.....	۵۱
الف : استفتاء :	۵۳
۱. استفتاء ۷۱۱۷: عدم لزوم اشهداد در اعمال خیار	۵۳
۲. استفتاء ۷۱۱۸: نقش چهل به فوریت در اسقاط خیار	۵۴
۳. استفتاء ۷۱۳۰: تأثیر عدم رشد عقلی در مسؤولیت کیفری	۵۴
۴. استفتاء ۷۱۳۱: سقوط حد با توبه و حصول علم بر واقعی نبودن توبه	۵۵
۵. استفتاء ۷۱۳۳: اجرای احکام کیفری در زمان غیبت	۵۶
۶. استفتاء ۷۱۳۵: عفو مشروط توسط ذی حق	۵۷
۷. استفتاء ۷۱۴۳: تأثیر قبض بعض موقوف علیهم	۵۸
۸. استفتاء ۶۹۸۸: اختیار ولی دم در انتظار برای قصاص یا اخذ دیه	۵۹
ب : نظریات مشورتی.....	۶۰
۱. مجازات راکب دوچرخه به لحاظ بی احتیاطی یا ... منتهی به صدمهٔ بدنی	۶۰
۲. مانع نبودن تجدیدنظر خواهی نسبت به حکم اعسار از آزادی زندانی	۶۱

۳. مرجع صالح جهت صدور دستور آزادی محکوم علیه معسر از پرداخت محکوم به..... ۶۱
۴. خودداری یا عدم توانایی عاقله از پرداخت دیه و تکلیف دادگاه..... ۶۲
۵. عدم محاسبه ایام مرخصی در حبس بدل از جزای نقدی..... ۶۲
۶. عدم احتساب افزایش قیمت ملک در غرامت وارده به مشتری..... ۶۳
۷. مرجع صالح رسیدگی به جرم اخذ رشوه توسط مأمور..... ۶۴
۸. غیابی محسوب نشدن رأی در صورت متواری و ناشناخته بودن متهم..... ۶۴
۹. قانونی نبودن ابطال تمیر بابت رسیدگی به اعتراض به قرارهای منع و موقوفی تعقیب..... ۶۶
۱۰. لزوم تبعیت دادرسی از قرار جلب به محاکمه صادر شده توسط دادگاه..... ۶۶
۱۱. اختصاص اجرای قسامه به دادگاه..... ۶۶
۱۲. معتبر نبودن بیمه شخص ثالث در غیر حوادث رانندگی..... ۶۶
۱۳. منافات نداشتن دستور رفع تصرف عدوانی با رأی برائت یا منع تعقیب متهم..... ۶۷
۱۴. عدم تسری توقیف حقوق مستخدمین به اضافه کاری، حق تألیف و ۶۷
۱۵. شمول حکم بازداشت مدیون ممتنع نسبت به کارمند دولت..... ۶۸
۱۶. عدم ملازمه و تنافی بین رسیدگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و انتظامی کارمند با رسیدگی دادگاه..... ۶۸
۱۷. بار اثبات استطاعت پرداخت مهریه، بر عهده مدعی استطاعت است..... ۶۹
۱۸. منوط نبودن صدور گواهی حصر وراثت به داشتن شناسنامه..... ۶۹
۱۹. عدم تأثیر حضور مکفول در رفع اشتغال ذمه کفیل به پرداخت وجه الکفاله..... ۶۹
۲۰. عذر نبودن عدم حضور در کشور و جایز نبودن عدول از دستور اخذ وثیقه و وجه الکفاله..... ۷۰
- بخش پنجم: مصوبات هیأت وزیران..... ۷۱**
 ۱. اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی..... ۷۳
 ۲. تصویب‌نامه درخصوص تفویض اختیارات هیئت وزیران در ماده (۷۹) قانون تجارت الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲..... ۷۸
 ۳. اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها..... ۷۸
 ۴. آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۹) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث..... ۷۹
 ۵. تصویب‌نامه در خصوص تعرفه صدور گذرنامه برای افراد زیر هجده سال تمام..... ۸۲
 ۶. آیین‌نامه مهر امام رضا (ع)..... ۸۳
 ۷. آیین‌نامه نحوه پرداخت یارانه در حوزه نشر و مطبوعات..... ۸۵
 ۸. ساسنامه سازمان مدارس غیر دولتی و توسعه مشارکتهای مردمی..... ۹۰
 ۹. تصویب‌نامه شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در خصوص مؤسسات عمومی غیر دولتی و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها..... ۹۵
 ۱۰. مصوبه «نامگذاری روز ۵ خرداد به عنوان روز نسیم مهر (روز حمایت از خانواده زندانیان)»..... ۹۵
- بخش ششم: مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی..... ۹۷**
 ۱. آیین‌نامه «نحوه نامگذاری روزها و مناسبت‌های خاص»..... ۹۹
 ۲. ماده واحده «تعیین مناسبت‌های جدید تقویم سال ۱۳۸۹ هجری شمسی»..... ۱۰۰
- ضمیمه..... ۱۰۱**
- فهرست موارد حذف شده از شماره‌های آبان ماه روزنامه رسمی..... ۱۰۳
- نظرخواهی..... ۱۱۱**

۱- نیازی اطلاع‌یابی قنات:

قوانین و مقررات ابزار کار قاضی و حقوقدان است. تغییر مستمر و پرشتاب قوانین و مقررات امری محتوم است و مقاومت در مقابل آن چاره‌ساز نیست. بر این اساس باید سازوکاری مستقر کرد تا «اطلاع‌یابی قنات» از تغییر قوانین و مقررات با سهولت و سرعت لازم و با امکان بازیابی سریع اطلاعات فراهم شود.

۲- تحول در مدل‌های اطلاع‌رسانی و اطلاع‌یابی:

تأمین نیاز «اطلاع‌یابی قنات» از تغییرات قوانین و مقررات با روشیایی که قریب به یک قرن از آن می‌گذرد «تصمیمی بهینه» نیست. چرا که در حال حاضر شاخه علمی جدیدی در حوزه کتابداری با نام «علم اطلاع‌رسانی» ایجاد

۱. مزینانی، علی، کتابخانه و کتابداری، سمت، چاپ دوم، ص ۱۳۱.

شده است و از مسلمات این رشته علمی آنست که طراحی و ارائه «خدمات اشاعه اطلاعات» باید متناسب با نیاز مخاطبان باشد و از منطقی پژوهشی تبعیت کند.

۳- پژوهشهای انجام شده:

کتابخانه مرکزی قوه قضائیه به عنوان یکی از زیرمجموعه های معاونت آموزش قوه قضائیه دو تحقیق در این زمینه به انجام رسانده است. در تحقیق اول «رفار اطلاع یابی قضاات از تغییر قوانین و مقررات» به پژوهش گذاشته شده است و در تحقیق دوم «وضعیت سنجی توزیع روزنامه رسمی در سطح کشور» بررسی شده است. نتایج حاصل از این پژوهشها حاکی از آن است که:

اولاً: روزنامه رسمی با تجمیر به فناوریهای نوین تحول زیادی برای انجام مأموریتهای سازمانی داشته است. ثانیاً: ارسال نسخه کاغذین روزنامه رسمی برای اطلاع رسانی تغییرات قوانین و مقررات از نظر اثر بخشی با تردیدهایی مواجه است.

برخی از این تردیدها عبارتند از:

- یک بار مصرف بودن نسخه های کاغذین روزنامه رسمی
- عدم امکان بایگانی آسان و بازایی سریع اطلاعات
- ضعف مکانیزم اطمینان از وصول روزنامه رسمی به مصرف کننده
- انبوهی و تراکم روزنامه ها در طول یک یا چند سال که مشکل نگهداری آنها را پدید می آورد.
- هزینه سنگین ناشی از تولید و توزیع شماره های مختلف از روزنامه مزبور در سطح کشور

ناتث: بر مبنای پژوهش و بررسی انجام شده طراحی و انتشار «کتابچه تغییر قوانین و مقررات» به صورت «پی‌آند» مورد تأیید قرار گرفته است.

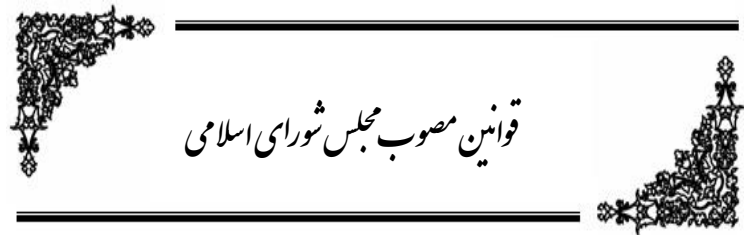
۴- مجموعه پیش رو:

بر این اساس مجموعه حاضر با عنوان «ماهنامه ویژه قوانین و مقررات» به عنوان ضمیمه نشریه پیام آموزش تهیه شد و اینک به صورت آزمایشی در سطح کشور عرضه می‌شود. از کلیه صاحب نظران و قضات فرهیخته تقاضا دارد با ارائه نظر و پیشنهاد خود در انجام این ناموریت مهم ما را یاری نمایند. در همین زمینه فرم نظرسنجی نیز در صفحات پایانی این مجموعه ضمیمه شده است. امیدواریم با کسب نظر صاحب نظران بتوانیم خدمتی شایسته تر ارائه کنیم. بون الله تعالی

محمد درویش زاده

مدیرکل برنامه ریزی و تدوین
متون آموزشی

بخش اول:

قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی

۱. قانون اصلاح قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری

ماده واحده - ماده واحده قانون بیمه اجتماعی رانندگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری مصوب ۱۳۷۹/۲/۱۸ به شرح ذیل اصلاح و تبصره‌های آن به قوت خود باقی می‌ماند:

« ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه رانندگان وسایل نقلیه حمل و نقل بار و مسافر بین شهری و درون شهری مشمول قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ قرار گرفته و مکلفند حق بیمه مقرر در این قانون را رأساً بر مبنای درآمدی که همه ساله طبق ماده (۳۵) قانون مذکور تعیین می‌گردد حداقل سه ماهه به سازمان مزبور پرداخت و از مزایای قانون تأمین اجتماعی برخوردار گردند.»

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۵/۳۱ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.
(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳)

۲. قانون اصلاح ماده (۲۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری

اسلامی ایران

ماده واحده - ماده (۲۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ - به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

« ماده ۲۲- مسئولیت صدور گواهینامه رانندگی، اسناد مالکیت و پلاک خودرو در قلمرو جمهوری اسلامی ایران برعهده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وظیفه ترجمه و تبدیل گواهینامه‌های رانندگی معتبر صادرشده توسط نیروی انتظامی و سایر اسناد و مدارک مذکور به مدارک بین‌المللی وفق مفاد کنوانسیونهای بین‌المللی سالهای ۱۳۲۸ هجری شمسی (۱۹۴۹ میلادی) و ۱۳۴۷ هجری شمسی (۱۹۶۸ میلادی) حمل و نقل جاده‌ای و حسب عرف

بین‌المللی و مقررات حاکم بر تمامی کشورهای عضو سازمان بین‌المللی جهانگردی (AIT) و فدراسیون بین‌المللی اتومبیلرانی (FIA) بر عهده کانون جهانگردی و اتومبیلرانی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.»

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ هفدهم شهریورماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۷ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳)

۳. قانون بیمه‌های اجتماعی قالبیافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار

(کددار)

ماده ۱ - از تاریخ ابلاغ این قانون، استادکاران و کارگران قالی و فرش‌دستباف بدون کارفرما و با کارفرما، شاغل در کارگاههای خانگی تکباف قالی و فرش و یا تحت پوشش تعاونی‌های قالی و فرش و مجتمعهای کوچک و بزرگ مربوطه و همچنین شاغلان صنایع دستی خانگی و غیر آن در گروههای مصوب شناسه‌دار (کددار) صنایع دستی ایران که به صورت تمام وقت به مشاغل یادشده اشتغال دارند، تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار می‌گیرند. بیست درصد (۲۰٪) سهم دولت و هفت درصد (۷٪) سهم بیمه‌شده خواهد بود. در صورت وجود کارفرما، با پرداخت سه درصد (۳٪) سهم کارفرما بیمه یادشده شامل بیمه بیکاری نیز خواهد بود.

تبصره ۱- تابلویافان طرح پوستر، رنگرزان، پرداخت زنان دستی، چله‌کشان دستی ماهر و رفوگران ماهر و سایر شاغلان صنایع وابسته به تولید فرش و قالی مشمول این قانون می‌باشند.

تبصره ۲- کارگاههای خانگی موضوع این قانون، از کارگاههای موضوع ماده (۴) قانون کار محسوب می‌شوند.

تبصره ۳- کارگاههای خانگی مذکور از تبصره ماده (۹۸) قانون کار استثناء می‌شوند. اجازه کتبی قبلی مالک یا مستأجری که کارگاه را در محل استیجاری اداره می‌کند برای ورود بازرسان کافی است.

تبصره ۴- شاغلین خانگی و یا پاره‌وقت موضوع این قانون می‌توانند از مزایا و تسهیلات مزبور بهره‌مند گردند.

تبصره ۵ - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای مکلف است مهارت فنی متقاضیان مشمول موضوع این قانون را بررسی نموده و کارت مهارت فنی صادر نماید. سازمان می‌تواند نسبت به آموزش متقاضیان مذکور اقدام کند.

ماده ۲- صدور پروانه تولید برای کارگاههای خانگی که در مدت یک سال حداقل پنج و حداکثر بیست متر مربع در رج پنجاه و یا معادل آن در درشت‌باف و ریزباف توسط یک استادکار در شغل دائم و کارگر ساده و یا اعضاء خانواده‌اش بافته شود، بدون اخذ مجوز از شهرداری و اداره امور اقتصادی و دارایی و با رعایت سایر ضوابط بلامانع است.

ماده ۳- هزینه اجراء این قانون در سال ۱۳۸۸ از محل اعتبار برنامه ۳۰۴۴۱ مذکور در بند (۳۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور تأمین می‌شود و در سالهای بعد، در صورت تأمین اعتبار قابل اجراء خواهد بود.

ماده ۴- مواد و اجزاء قوانین و مقررات دیگر که با این قانون مغایرت دارد، لغو می‌شود. قانون فوق مشتمل بر چهار ماده و پنج تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم مردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۶/۱۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳)

۴. قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- تعاریف

۱-۱- مصرف‌کننده: هر شخص حقیقی و یا حقوقی است که کالا یا خدمتی را خریداری می‌کند.

۱-۲- عرضه‌کنندگان کالا و خدمات: به کلیه تولیدکنندگان، واردکنندگان، توزیع‌کنندگان، فروشندگان کالا و ارائه‌کنندگان خدمات اعم از فنی و حرفه‌ای و همچنین کلیه دستگاهها، مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم و به صورت کلی یا جزئی کالا یا خدمت به مصرف‌کننده ارائه می‌نمایند اطلاق می‌شود.

۱-۳- ضمانتنامه کالا یا خدمات: سندی است که تولیدکننده، واردکننده، عرضه‌کننده یا تعمیرکننده هر دستگاه فنی به خریدار یا سفارش‌دهنده کالا و خدمات می‌دهد تا چنانچه ظرف مدت معین عیب یا نقص فنی در کالای فروخته شده یا خدماتی که انجام گردیده مشاهده شود، نسبت به رفع عیب، یا تعویض قطعه یا قطعات معیوب و یا دستگاه بدون أخذ وجه و یا پرداخت خسارات وارده اقدام کند.

۱-۴- عیب: منظور از عیب در این قانون زیاده، نقیصه یا تغییرحالتی است که موجب کاهش ارزش اقتصادی کالا یا خدمات گردد.

۵ - ۱- تبانی: هرگونه سازش و مواضعه بین عرضه‌کنندگان کالا و خدمات به منظور افزایش قیمت یا کاهش کیفیت یا محدود نمودن تولید یا عرضه کالا و خدمات یا تحمیل شرایط غیرعادلانه براساس عرف در معاملات.

۶ - ۱- صورتحساب فروش: سندی است که در آن مشخصات کالا یا خدمات انجام‌گرفته، با ذکر قیمت، تاریخ و میزان مورد معامله درج شود.

تبصره - در خصوص آن دسته از خدماتی که ارائه آنها عرفاً با بلیط یا قبض صورت می‌گیرد، بلیط یا قبض حکم صورتحساب را دارد و در آن، علاوه بر اطلاعات مصرف و مشخصات کیفی و کمی، نحوه محاسبه قیمت باید به صورت شفاف و ساده درج گردد.

فصل دوم - وظایف عرضه‌کنندگان کالا و خدمات در قبال حقوق مصرف‌کنندگان

ماده ۲- کلیه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات، منفرداً یا مشترکاً مسؤول صحت و سلامت کالا و خدمات عرضه‌شده مطابق با ضوابط و شرایط مندرج در قوانین و یا مندرجات قرارداد مربوطه یا عرف در معاملات هستند اگر موضوع معامله کلی باشد در صورت وجود عیب یا عدم انطباق کالا با شرایط تعیین‌شده، مشتری حق دارد صرفاً عوض سالم را مطالبه کند و فروشنده باید آن را تأمین کند و اگر موضوع معامله جزئی (عین معین) باشد مشتری می‌تواند معامله را فسخ کند یا ارزش کالای معیوب و سالم را مطالبه کند و فروشنده موظف است پرداخت کند. در صورت فسخ معامله از سوی مشتری پرداخت خسارت از سوی عرضه‌کننده منتفی است.

تبصره - چنانچه خسارات وارده ناشی از عیب یا عدم کیفیت باشد و عرضه‌کنندگان به آن آگاهی داشته باشند، علاوه بر جبران خسارت به مجازات مقرر در این قانون محکوم خواهند شد. چنانچه اقدام آنان واجد عناوین مجرمانه دیگر باشد، مشمول همان قانون خواهند بود.

ماده ۳- عرضه‌کنندگان کالا و خدمات و تولیدکنندگان مکلفند:

۳-۱- ضمانت‌نامه‌ای را که دربردارنده مدت و نوع ضمانت است همراه با صورتحساب فروش که در آن قیمت کالا یا اجرت خدمات و تاریخ عرضه درج شده باشد به مصرف‌کنندگان ارائه نمایند.

۳-۲- اطلاعات لازم شامل: نوع، کیفیت، کمیت، آگاهی‌های مقدم بر مصرف، تاریخ تولید و انقضای مصرف را در اختیار مصرف‌کنندگان قرار دهند.

۳-۳- نمونه کالای موجود در انبار را جهت فروش در معرض دید مصرف‌کنندگان قرار دهند و چنانچه امکان نمایش آنها در فروشگاه وجود ندارد باید مشخصات کامل کالا را به اطلاع مصرف‌کنندگان برسانند.

تبصره ۱- فروش اجباری یک یا چند نوع کالا یا خدمت به همراه کالا یا خدمت دیگر ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲- داشتن نشان استاندارد در مورد کالا و خدمات مشمول استاندارد اجباری، الزامی است.

تبصره ۳- فهرست انواع کالا و خدمات، نوع اطلاعات، نحوه اعلام آن، سقف ارزش کالا و خدماتی که نیاز به صدور ضمانتنامه و صورتحساب دارد ظرف مدت چهارماه توسط وزارت بازرگانی و با همکاری وزارتخانه‌ها، دستگاهها و مؤسسات ذی‌ربط تعیین و اعلام می‌شود.

تبصره ۴- وزارت بازرگانی موظف است فهرست مربوط به اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی واحدهای خدمات پزشکی اعم از تشخیصی و درمانی را با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و اعلام نماید.

ماده ۴- کلیه عرضه‌کنندگان اعم از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاهای سرمایه‌ای از جمله خودرو (سنگین یا سبک)، ماشین‌آلات صنعتی، کشاورزی، راهسازی، لوازم خانگی، مصنوعات الکتریکی و الکترونیکی، صوتی، تصویری و وسایل ارتباطی مکلف به داشتن نمایندگی رسمی و تعمیرگاه مجاز، تأمین قطعات یدکی و ارائه سرویس و خدمات بعد از فروش می‌باشند.

ماده ۵ - کلیه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات مکلفند با الصاق برچسب روی کالا، یا نصب تابلو در محل کسب یا حرفه، قیمت واحد کالا یا دستمزد خدمت را به‌طور روشن و مکتوب به گونه‌ای که برای همگان قابل رؤیت باشد، اعلام نمایند.

ماده ۶ - کلیه دستگاه‌های دولتی و عمومی، سازمان‌ها، شرکت‌ها، بانک‌ها، نهادهای شهرداری‌ها و همچنین دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است ملزم می‌باشند در ابتدا کلیه اطلاعات لازم درخصوص انجام کار و ارائه خدمت را در اختیار مراجعان قرار دهند.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط حداکثر ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷- تبلیغات خلاف واقع و ارائه اطلاعات نادرست که موجب فریب یا اشتباه مصرف‌کننده از جمله از طریق وسایل ارتباط جمعی، رسانه‌های گروهی و برگه‌های تبلیغاتی شود، ممنوع می‌باشد.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارت بازرگانی با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی حداکثر ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸- هرگونه تبانی و تحمیل شرایط از سوی عرضه‌کنندگان کالا و خدمات، که موجب کاهش عرضه یا پایین‌آوردن کیفیت، یا افزایش قیمت شود، جرم محسوب می‌شود.

فصل سوم - تشکیل انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

ماده ۹- به منظور ساماندهی مشارکت مردمی در اجراء سیاست‌ها و برنامه‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، به موجب این قانون انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان تأسیس می‌شود و در این قانون «انجمن» خوانده خواهد شد.

تبصره ۱- انجمن تشکل غیرانتفاعی، غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشد که پس از ثبت در وزارت بازرگانی رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲- در مرکز استانها و شهرستانها انجمن استان و شهرستان و در تهران علاوه بر انجمن شهرستان و استان انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان نیز تشکیل می‌گردد.

تبصره ۳- حوزه فعالیت انجمن‌های استان و شهرستان تابع حوزه جغرافیایی تعیین شده در قانون تقسیمات کشوری است.

ماده ۱۰- اعضای زیر به عنوان شورای عمومی مؤسس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و برای مدت دو سال تعیین می‌شوند:

- وزیر بازرگانی رئیس شورا.
- وزیر دادگستری یا معاون وی.
- وزیر کشور یا معاون وی.
- دو نماینده از مجلس شورای اسلامی (یک نفر از کمیسیون اجتماعی و یک نفر از کمیسیون اقتصادی به انتخاب مجلس شورای اسلامی) به عنوان ناظر.
- رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان به عنوان دبیر شورا.
- رئیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران.
- رئیس سازمان نظام پزشکی کشور.
- یک نفر معتمد و آشنا به امور تولید، خدمات، عرضه، تقاضا و قیمت با معرفی مجمع امور صنفی تولیدی.
- یک نفر آشنا به امور تولید، خدمات، عرضه، تقاضا و قیمت با معرفی مجمع امور توزیعی.
- سه نفر از اعضای شوراهای شهر به انتخاب وزیر کشور.
- یک نفر به انتخاب رئیس قوه قضائیه.
- رئیس کانون وکلای دادگستری.
- شورای عمومی مؤسس انجمن موظف است اساسنامه انجمن را تصویب و تمهیدات لازم را برای مشارکت مردمی و تشکیل انجمن‌های ملی، استانی و شهرستانی فراهم کند.
- ماده ۱۱- فعالیت‌های سیاسی، تجاری و انتفاعی توسط این انجمن‌ها ممنوع می‌باشد.
- ماده ۱۲- وظایف و اختیارات انجمن‌ها به شرح ذیل است:
 - ۱- ۱۲- آگاه‌سازی مصرف‌کنندگان از طریق رسانه‌های گروهی و ارتباط جمعی، انتشار نشریه، برگزاری مصاحبه و همایش و تشکیل دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی.
 - ۲- ۱۲- ارائه نظریات مشورتی و همکاری با دستگاه‌های ذی‌ربط اجرائی به جهت اجراء مؤثر مقررات امور مربوط به حقوق مصرف‌کنندگان.
 - ۳- ۱۲- بررسی شکایات و ارائه خدمات مشاوره‌ای و حقوقی به مصرف‌کنندگان.

۴-۱۲- ارجاع دعاوی به مراجع ذی ربط در صورت درخواست خواهان.

ماده ۱۳ - منابع مالی انجمن‌ها به شرح زیر است:

۱-۱۳- اخذ کارمزد برای جبران هزینه‌های متقبل شده پس از استیفاء حقوق

مصرف کننده از محکوم علیه.

تبصره - میزان کارمزد انجام خدمات در هر حال نباید از پنج درصد (۵٪) محکوم به

استیفاء شده تجاوز کند.

۲-۱۳- کمک‌های انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف کننده بین المللی و مردمی که در

راستای اهداف انجمن باشد.

تبصره - حداقل ده درصد (۱۰٪) از منابع انجمن صرف انجام تبلیغات، انتشار جزوات و

نشریات و اطلاع رسانی به مصرف کنندگان می شود.

فصل چهارم - نحوه رسیدگی و حمایت

ماده ۱۴- به منظور تسهیل و تسریع در رسیدگی به تخلفات و در راستای استیفاء حقوق

مصرف کنندگان، انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف کنندگان می توانند شکایات واصله از افراد

حقیقی و حقوقی را در حدود موارد مذکور در بندهای (۲)، (۳) و (۴) ماده (۱۲) این قانون بررسی

نموده و در صورت عدم توافق طرفین (شاکی و مشتکی عنه) یا جهت رسیدگی قانونی به

سازمان تعزیرات حکومتی ارجاع نمایند. سازمان مذکور موظف است شکایات مربوط به صنوف

مشمول قانون نظام صنفی را در مواردی که واجد عناوین مجرمانه نباشد براساس قوانین و

مقررات مربوطه رسیدگی و حکم لازم را صادر و اجراء نماید.

ماده ۱۵- به منظور اجراء مقررات این قانون و سایر قوانین و مقرراتی که موضوع آنها به

طور صریح یا ضمنی حمایت از حقوق مصرف کننده است، وزارت بازرگانی مکلف است از

طریق بازرسان سازمانهای ذی ربط خود فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این قانون را

نظارت و بازرسی نموده و در صورت مشاهده تخلف مراتب را به سازمان تعزیرات حکومتی

جهت رسیدگی گزارش نماید.

ماده ۱۶ - مسئولیت جبران خسارات وارده به مصرف‌کننده با تشخیص مرجع رسیدگی‌کننده به عهده شخص حقیقی یا حقوقی اعم از خصوصی و دولتی می‌باشد که موجب ورود خسارت و اضرار به مصرف‌کننده شده‌است. درمورد شرکت‌های خارجی علاوه بر شرکت مادر، شعبه یا نمایندگی آن در ایران مسئول خواهد بود.

تبصره - در کلیه مواردی که تخلف از ناحیه اشخاص حقوقی باشد خسارت باید از اموال شخص حقوقی پرداخت شود ولی مسئولیت جزایی متوجه مدیرعامل و یا مدیر مسئول شخص حقوقی است.

ماده ۱۷- اتحادیه‌های صنفی موظفند شکایات اشخاص را از تخلفات واحدهای صنفی مشمول قانون نظام صنفی بررسی نموده و نسبت به حل و فصل آن اقدام نمایند یا برای رسیدگی به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال نمایند و نیز ناظران و بازرسان کمیسیون‌های نظارت موضوع ماده (۵۲) قانون نظام صنفی شکایات اشخاص را از تخلفات واحدهای صنفی مورد بررسی قرار داده و در صورت احراز تخلف مراتب را برای رسیدگی به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال نمایند.

فصل پنجم - جرمه‌ها و مجازات

ماده ۱۸ - چنانچه کالا یا خدمات عرضه‌شده توسط عرضه‌کنندگان کالا یا خدمات معیوب باشد و به واسطه آن عیب، خساراتی به مصرف‌کننده وارد گردد متخلف علاوه بر جبران خسارات به پرداخت جزای نقدی حداکثر تا معادل چهار برابر خسارت محکوم خواهد شد.

ماده ۱۹ - عرضه‌کنندگان کالا و خدمات و تولیدکنندگانی که مبادرت به تخلفات موضوع مواد (۳) الی (۸) این قانون نمایند در صورت ورود خسارات ناشی از مصرف همان کالا و خدمات به مصرف‌کنندگان علاوه بر جبران خسارت وارده به جزای نقدی حداکثر معادل دو برابر خسارت وارده محکوم خواهند شد.

تبصره - در صورتی که عرضه‌کنندگان کالا و خدمات از ایفاء هریک از تعهدات خود در قبال خریدار خودداری کرده و یا آن را به صورت ناقص و یا با تأخیر انجام دهند مکلفند علاوه بر انجام کامل تعهد، خسارت وارده را جبران نمایند.

ماده ۲۰- مراجع ذیصلاح رسیدگی‌کننده می‌توانند علاوه بر مجازات‌های مقرر قانونی، عرضه‌کنندگان کالا و خدمات یا تولیدکنندگان و فروشندگان را مجبور به جمع‌آوری کالاهای عرضه‌شده به منظور تعمیر و اصلاح و رفع عیب کالاهای فروخته‌شده یا خدمات عرضه‌شده نمایند.

ماده ۲۱- آیین‌نامه اجرائی مربوط به این قانون ظرف مدت سه ماه توسط وزارتخانه‌های بازرگانی و دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۲- از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون رسیدگی به تخلفات افراد صنفی توسط سازمان تعزیرات حکومتی و براساس مجازات‌های مقرر در قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی و سایر قوانین انجام خواهد گرفت و قوانین مغایر لغو و بلااثر می‌گردد.

همچنین پرونده‌های مفتوحه در هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر قانون نظام صنفی از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون به سازمان تعزیرات حکومتی ارجاع خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر بیست و دو ماده و پانزده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۱ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۳)

۵. قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در

وزارت آموزش و پرورش

ماده ۱- در اجراء جزء (۲) بند (و) ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، دولت موظف است از تاریخ تصویب این قانون حداکثر ظرف پنج سال نیروهای حق التدریس، نهضت سوادآموزی، مربیان پیش دبستانی و مربیان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان را تا سقف شصت هزار نفر به شرح مندرج در این قانون و با رعایت ماده (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری و شرایط عمومی استخدامی کشور به استخدام آموزش و پرورش درآورد.

ماده ۲- معلمان حق التدریس وزارت آموزش و پرورش دارای مدرک کارشناسی و بالاتر با چهار سال سابقه حق التدریسی مستمر و شاغل بودن تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷ و داشتن میانگین حداقل دوازده ساعت تدریس در هفته در چهار سال گذشته، به استخدام رسمی درمی آیند.

ماده ۳- معلمان حق التدریس وزارت آموزش و پرورش دارای مدرک کاردانی با پنج سال سابقه حق التدریسی مستمر و شاغل بودن تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷ و داشتن میانگین حداقل دوازده ساعت تدریس در هفته در پنج سال گذشته به صورت پیمانی استخدام می شوند. همچنین معلمان حق التدریس دارای مدرک دیپلم (با اولویت معلمان کوچ رو) با هفت سال سابقه حق التدریسی مستمر و شاغل بودن تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷ و داشتن میانگین حداقل بیست و چهار ساعت تدریس در هفته در هفت سال گذشته به صورت پیمانی استخدام می شوند.

تبصره ۱- معلمان حق التدریس دارای مدرک کاردانی و دیپلم پس از استخدام پیمانی مطابق این قانون در صورت اخذ مدرک کارشناسی به استخدام رسمی درمی آیند.

تبصره ۲- معلمین حق التدریسی که در زمان تصویب این قانون دانشجوی کارشناسی بوده و تعداد واحدهای گذرانده آنها تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷ برابر تعداد واحدهای مدرک کاردانی باشد با رعایت ماده (۳) این قانون به استخدام پیمانی درمی آیند.

تبصره ۳- معلمین حق التدریس دارای مدرک کاردانی آموزش ابتدایی و رشته های خاص کاردانش و فنی و حرفه ای به تشخیص آموزش و پرورش در صورت داشتن شرایط ماده (۳) این قانون به استخدام رسمی درمی آیند.

ماده ۴- مشمولین تبصره (۳) ماده واحده قانون لغو مواد (۶) و (۶ مکرر الحاقی) به اساسنامه نهضت سوادآموزی جمهوری اسلامی ایران و تعیین ضوابط به کارگیری آموزشیاران مصوب ۱۳۸۰/۸/۸ که در زمان تصویب این قانون در نهضت سوادآموزی شاغل بوده و دارای مدرک کارشناسی و بالاتر هستند به صورت رسمی و همچنین دارندگان مدرک کاردانی به صورت پیمانی استخدام می گردند.

ماده ۵ - هفت هزار نفر از بین آموزشیارانی که بعد از تاریخ ۱۳۸۰/۸/۸ در نهضت سوادآموزی دارای بیش از شصت ماه سابقه خدمت باشند به شرط شاغل بودن در نهضت سوادآموزی در زمان تصویب این قانون و داشتن حداقل مدرک کاردانی با اولویت رشته های مرتبط و مدرک تحصیلی بالاتر و سنوات خدمت در صورت داشتن مدرک کارشناسی و بالاتر به صورت رسمی و در صورت داشتن مدرک کاردانی به صورت پیمانی به استخدام درمی آیند.

تبصره ۱- مفاد تبصره های (۱) و (۲) ماده (۳) این قانون در مورد آموزشیاران نهضت سوادآموزی که بر اساس مواد (۴) و (۵) این قانون استخدام می گردند، اعمال می گردد.

تبصره ۲- کلیه آموزشیاران نهضت سوادآموزی موظف به گذراندن دوره های آموزشی بدو خدمت طبق برنامه آموزش و پرورش می باشند.

تبصره ۳- کلیه آموزشیاران نهضت سوادآموزی که بر اساس مواد (۴) و (۵) این قانون به استخدام درمی آیند تا زمانی که نیاز به خدمات آنان در نهضت سوادآموزی باشد، موظف به خدمت در نهضت سوادآموزی بوده و در صورت عدم نیاز نهضت سوادآموزی و موافقت آموزش و پرورش، با رعایت مفاد این قانون در آموزش و پرورش خدمت می کنند.

ماده ۶ - نهصد نفر از مربیان پیش‌دبستانی که بیش از ده سال سابقه همکاری با آموزش و پرورش دارند در صورت شاغل بودن تا پایان سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷ و دارا بودن مدرک کارشناسی و بالاتر به صورت رسمی و دارندگان مدرک کاردانی و دیپلم به صورت پیمانی به استخدام درمی‌آیند و همچنین مربیان و کارشناسانی که با کانون پرورش فکری و کودکان و نوجوانان همکاری می‌کنند با داشتن حداقل پنج سال سابقه به صورت مستمر و تمام‌وقت (۴۴ ساعت در هفته) و شاغل بودن در زمان تصویب این قانون با داشتن حداقل مدرک لیسانس به استخدام رسمی و با مدرک کاردانی به استخدام پیمانی در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان درمی‌آیند.

تبصره - مفاد تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۳) این قانون در مورد مربیان پیش‌دبستانی دارای مدرک کاردانی و دیپلم و برای مربیان و کارشناسان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان دارای مدرک کاردانی اعمال می‌گردد.

ماده ۷- کلیه افرادی که از طریق این قانون به استخدام درمی‌آیند صرفاً در مناطق مورد نیاز آموزش و پرورش و یا نهضت سوادآموزی در آن استان مشغول به کار خواهند شد و نقل و انتقال این افراد پس از پنج سال اشتغال از زمان استخدام رسمی و در صورت موافقت مبدأ و نیاز مقصد امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره - خانواده‌های معظم شهداء و ایثارگران و همسران جانبازان تابع قانون خاص خود می‌باشند.

ماده ۸ - از تاریخ تصویب این قانون به کارگیری هرگونه نیروی حق‌التدریس جدید در وزارت آموزش و پرورش ممنوع است.

ماده ۹- از تاریخ تصویب این قانون، معلمین مورد نیاز آموزش و پرورش از طریق مراکز و دانشگاه‌های تربیت معلم، دانشگاه شهید رجایی و مجتمع آموزش عالی پیامبر اعظم (ص) ضمن رعایت ماده (۱) این قانون به استخدام پیمانی درمی‌آیند. فارغ‌التحصیلان سایر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور نیز از طریق آزمون ورودی و گذراندن دوره‌های لازم حسب نیاز وزارت آموزش و پرورش می‌توانند استخدام شوند.

ماده ۱۰- دارندگان مدارک دیپلم و کاردانی (به استثناء نیروهای مشمول تبصره «۳» ماده «۳») که به موجب این قانون استخدام می‌گردند در امور اداری و دفتری مدارس به کار گرفته می‌شوند مگر در مناطقی که با تشخیص آموزش و پرورش نیاز به خدمات آموزشی آنها باشد که پس از طی دوره‌های لازم در رشته آموزشی به کار گرفته می‌شوند. در صورتی که دارندگان مدرک دیپلم طی پنج سال و کاردانی طی سه سال از زمان استخدام موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته‌های مورد نیاز آموزش و پرورش شوند ضمن گذراندن دوره‌های آموزشی مربوط برابر ضوابط و مقررات آموزش و پرورش به رشته آموزشی منتقل می‌شوند.

ماده ۱۱- دولت موظف است از تاریخ تصویب این قانون مطابق بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری معلمان حق التدریس، آموزشیاران نهضت سوادآموزی، مربیان پیش‌دبستانی و مربیان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان موضوع این قانون را به استخدام درآورد.

ماده ۱۲- استخدام معلمان حق التدریس و نهضت سوادآموزی، مربیان پیش‌دبستانی و مربیان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با رعایت بند (ی) ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد و در سالهای بعد از برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، آموزش و پرورش موظف به استخدام باقیمانده آنها تا سقف شصت هزار نفر بر اساس مفاد این قانون در مدت زمان تعیین شده خواهد بود.

ماده ۱۳- از کمیسیونهای اجتماعی و آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی به ترتیب یک نفر و دو نفر بر حُسن اجراء این قانون نظارت خواهند داشت و وزارت آموزش و پرورش موظف است گزارش عملکرد هر ساله این قانون را حداکثر تا پایان خرداد ماه سال بعد به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ماده ۱۴- این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و هشت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶)

۵. قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با زورافزایی

(دوپینگ)

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) و ضامم آن متشکل از لیست ممنوعه سال ۲۰۰۵ میلادی آئین‌نامه جهانی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) (ضمیمه یک) و شرایط اعطاء مجوز استفاده از داروهای ممنوعه برای درمان (ضمیمه دو)، آئین‌نامه جهانی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) (پیوست ۱)، مجموعه مقررات جهانی ضدزورافزایی (دوپینگ) استاندارد بین‌المللی برای آزمایشگاهها (پیوست ۲) و استاندارد بین‌المللی برای نمونه‌گیری (پیوست ۳) به شرح پیوست ملحق شده و سند الحاق را نزد امین اسناد بسپارد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به دو ضمیمه و سه پیوست در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و یکم مهرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۸/۱۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۵۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳۰)

بخش دوم:

آیین نامه قوه قضائیه

آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۱۸) اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب،

مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۲۴

نظر به ضرورت ثبات آراء و اکتفا به روشهای اصلی بازنگری در آرای قطعی و جلوگیری از تزلزل آنها و ممانعت از توقف بی ضابطه اجرای احکام قطعی و رفع اطاله دادرسی، از تاریخ تصویب این آیین نامه، نحوه اجرای ماده ۱۸ اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۲۴ به شرح مواد آتی خواهد بود.

ماده ۱- تجویز اعاده دادرسی موضوع ماده ۱۸ اصلاحی یادشده در صورتی است که رئیس قوه قضائیه، رأی قطعی یافته دادگاه را خلاف بین شرع تشخیص دهد.

مقامات مذکور در تبصره ۲ ماده ۱۸ اصلاحی نیز چنانچه آرای قطعی را خلاف بین شرع تشخیص دهند، مکلفند با در نظر گرفتن موعد مقرر در تبصره ۵ ماده مذکور، نظریه مستدل و مستند خود را برای ملاحظه رئیس قوه قضائیه ارسال نمایند.

ماده ۲- از تاریخ تصویب این آیین نامه، مراجع قضایی از پذیرش هرگونه درخواست رسیدگی مبنی بر خلاف بین شرع بودن آرای قطعی دادگاهها خودداری نمایند.

ماده ۳- در صورت پذیرش اعاده دادرسی از سوی رئیس قوه قضائیه، در مورد نحوه اجرای حکم تا خاتمه رسیدگی در مرجع صالح، حسب مورد به ترتیب مقرر در قوانین آیین دادرسی عمل خواهد شد.

ماده ۴- رسیدگی به پروندههای موضوع ماده ۱۸ قانون یادشده پس از تجویز اعاده دادرسی از سوی رئیس قوه قضائیه به صورت فوق العاده و خارج از نوبت در مرجع ذیصلاح انجام می شود.

ماده ۵ - از تاریخ تصویب این آیین نامه، آیین نامه و دستورالعمل اجرایی ماده ۱۸ اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۸۵/۱۱/۲۵ و اصلاحیه مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۷ لغو می گردد. لکن در مورد درخواستهایی که تا قبل از تصویب این آیین نامه در اجرای آیین نامه مذکور به ثبت رسیده، مطابق همان آیین نامه اقدام خواهد شد.

این آیین‌نامه مشتمل بر ۵ ماده در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۲۹ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید.
رئیس قوه قضائیه - صادق لاریجانی

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳)

بخش سوم:

آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

۱. رأی شماره ۵۵۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع: عدم استحقاق پرداخت حقوق

و مزایا به کارکنان شرکت پشتیبانی امور دام، که با شرکت مذکور تسویه حساب نموده

و متعاقباً تنظیم قرارداد خدمت به کار اشتغال یافته‌اند

تاریخ دادنامه: ۱۳۸۸/۷/۱۳

شماره دادنامه: ۵۵۳

کلاسه پرونده: ۵۰۷/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای بهرام عسگری.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعبه سوم، نهم و دهم دیوان

عدالت اداری.

مقدمه: الف - شعبه دهم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه ۹۹۸/۸۵ موضوع شکایت آقای بهرام عسگری به طرفیت شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور به خواسته الزام به پرداخت یکم حقوق و مزایا و پاداش از مورخ ۱۳۸۳/۵/۱۵ لغایت ۱۳۸۵/۱/۱ و محاسبه سنوات جزء سنوات خدمتی و پرداخت حق بیمه به شرح دادنامه شماره ۱۶۷۲ مورخ ۱۳۸۷/۴/۲۲ چنین رأی صادر نموده است، هرچند شاکی به موجب رأی صادره شعبه هجدهم دیوان و شعبه هفتم تجدیدنظر بعد از تسویه حساب شاکی با اداره مشتکی عنه اعاده به خدمت و وضعیت استخدامی وی از قراردادی به رسمی تبدیل گردیده، با توجه به محتویات پرونده و از آنجائی که مستند تسویه حساب شاکی با اداره مشتکی عنه وجود قرارداد فی مابین و فسخ آن بوده و بر همین اساس رابطه استخدامی شاکی با اداره مذکور قطع گردیده و حکم مذکور تنها الزام به اعاده به خدمت و تبدیل وضعیت استخدامی وی از قراردادی به رسمی را دارد و ثانیاً شاکی در مدت مذکور (از زمان فسخ قرارداد و قطع رابطه استخدامی لغایت صدور حکم از سوی دیوان عدالت اداری) اشتغالی نداشته و اساساً پرداخت حقوق و مزایا به مستخدم، مستلزم خدمت و انجام وظیفه محوله به وی می‌باشد و از آنجائی که شاکی در مدت مذکور خدمت انجام نداده و با

توجه به نوع رابطه استخدامی وی در آن زمان، شکایت وی مبنی بر مطالبه موارد مطروح در ستون دادخواست، فاقد مبنای قانونی بوده و با توجه به لایحه دفاعیه اداره مشتکی عنه و اینکه از سوی شاکی دلیل قانونی در خصوص استحقاق خود ارائه نداده است، شکایت وی غیر وارد تشخیص و حکم به رد آن صادر می گردد. ب - شعبه نهم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه ۱۳۴۳/۸۵ موضوع شکایت آقای حسین برقی بوراجالو به طرفیت شرکت پشتیبانی امور دام کشور به خواسته الزام به تادیه کلیه حقوق مزایا و پاداش متعلقه معوقه از تاریخ ۱۳۸۳/۵/۱۵ لغایت ۱۳۸۴/۱۲/۱۸ و محاسبه سنوات معوقه ایام فوق جزء سنوات و سابقه خدمتی و پرداخت حق بیمه ایام فوق به شرح دادنامه شماره ۱۱۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۷ چنین رأی صادر نموده است، نظر به اینکه عدم اشتغال به کار شاکی و بالاتکلیفی وی مستندبه فعل شاکی نبوده تا تاوان آن نیز متوجه وی باشد به عبارتی لغو قرارداد شاکی و اخراج وی خارج از میل و اراده او برحسب تصمیم اداره طرف شکایت بوده که با توجه به اینکه تصمیم مذکور به موجب حکم قبلی از سوی دیوان لغو و بلااثر اعلام گردیده علی الاصول دستگاه متبوع وی باید نسبت به پرداخت حقوق و حق بیمه ایام بالاتکلیفی وی بدین اعتبار که عمل و اقدام مذکور در وقوع بیکاری مستند به تصمیم اداره طرف شکایت بوده که شاکی مداخلیتی در آن نداشته است، اقدام نماید، شعبه بر این اساس شکایت مطروحه را صحیح و صائب تشخیص حکم به ورود شکایت و الزام اداره طرف شکایت به پرداخت حقوق و حق بیمه ایام بیکاری را صادر می نماید. ج - شعبه سوم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه ۴۱۲۸/۸۴ موضوع شکایت خانم فاطمه جدی آتشگاه به طرفیت شرکت پشتیبانی امور دام کشور به خواسته مطالبه حقوق و مزایای ایام بیکاری ۲- الزام به پرداخت حق بیمه ایام مذکور به شرح دادنامه شماره ۴۴۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۰ چنین رأی صادر نموده است، مطابق محتویات پرونده شکایه از تاریخ ۱۳۸۳/۳/۳۱ از سوی شرکت طرف شکایت لغو قرارداد شده و پس از طرح موضوع در دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۲۹۷۵ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۶ این شعبه که عیناً طی رأی شماره ۱۶۵۰ مورخ ۱۳۸۴/۵/۲۲ شعبه یازدهم تجدیدنظر مورد تایید قرار گرفته حکم به اعاده به کار شکایه و تبدیل وضعیت استخدامی وی به وضعیت رسمی صادر گردیده است و در نتیجه از

۱۳۸۴/۷/۱۳ مجدداً در شرکت موصوف مشغول به کار شده است. شکایت شاکی در این پرونده مطالبه حقوق ایام بالاتکلیفی بر اثر لغو قرارداد و نیز پرداخت حق بیمه ایام مذکور است. النهایه چون دادنامه‌های صدرالذکر مبین عدم وجاهت لغو قرارداد و اخراج شاکیه و کاشف از استحقاق وی برای اشتغال در شرکت متبوع می‌باشد و بیکاری وی خارج از اراده شخصی او و فاقد پایگاه قانونی بوده است و از طرفی دادنامه صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که در مقام رفع تعارض مبنی بر تایید رأی ۱۲۲۸ و ۱۲۲۷ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ شعبه هشتم تجدیدنظر صادرشده صرفاً در حد استحقاق تبدیل وضعیت کارکنان قراردادی شاغل در سال ۱۳۷۱ شرکت پشتیبانی امور دام صادر گردیده و استناد طرف شکایت به رأی هیأت عمومی در مقام دفاع بلاوجه به نظر می‌رسد، علیهذا توجهاً به مراتب فوق حکم به ورود شکایت مطروحه و الزام خوانده به پرداخت حقوق و حق بیمه ایام بیکاری شاکی صادر و اعلام می‌گردد. هیأت عمومی دیوان در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل در تاریخ فوق تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

«رأی هیأت عمومی»

الف - با توجه به تشابه موضوع شکایات و خواسته‌ها و اسناد و مدارک پیوست پرونده‌های فوق‌الذکر و مقررات قانونی مرتبط با آنها وجود تناقض بین دادنامه شماره ۱۶۷۲ مورخ ۱۳۸۷/۴/۲۲ شعبه دهم با دادنامه‌های شماره ۴۴۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۰ و شماره ۱۱۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۷ دو شعبه سوم و نهم محرز است. ب - نظر به اینکه شاکی با شرکت سهامی پشتیبانی امور دام تسویه حساب نموده و متعاقباً با تنظیم قرارداد خرید خدمت به کار اشتغال یافته و حقوق و دستمزد دریافت کرده پس از فسخ قرارداد نیز مصدر خدمتی نبوده است تا استحقاق دریافت حقوق و مزایا داشته باشد، بنابراین دادنامه شماره ۱۶۷۲ مورخ ۱۳۸۷/۴/۲۲ شعبه دهم دیوان مبنی بر رد شکایت شاکی صحیح و موافق قانون است. این رأی مستنداً به

بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذیربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۲. رأی شماره ۵۵۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع: ابطال مجوز یا پروانه فعالیت مؤسسات و آموزشگاههای آزاد که به حیطة وظایف و اختیارات سایر دستگاههای مربوط وارد می‌شوند خارج از حدود صلاحیت قوه مجریه در وضع مقررات دولتی است

تاریخ: ۱۳۸۸/۷/۲۰

شماره دادنامه: ۵۵۶

کلاس پرونده: ۹۷۳/۸۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: آقای حاج محمد حاجی قربانی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۶ متشکله در سازمان

آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی.

گردشکار: شاکی به شرح دادخواست تقدیمی اعلام داشته است، سازمان آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی به اتفاق اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و دایره اماکن عمومی نیروی انتظامی شهرستان ارومیه و دادستانی عمومی و انقلاب شهرستان ارومیه درخصوص هماهنگی دستگاهها جهت ساماندهی امور مربوط به مؤسسات آموزشی و فرهنگی در مورخ ۱۳۸۵/۵/۱۶ اقدام به تشکیل جلسه نموده و با تنظیم صورتجلسه‌ای اقدام به اتخاذ تصمیماتی در ارتباط با چگونگی برخورد قضایی و انتظامی با مؤسسات موصوف می‌نمایند. از آنجا که تصمیمات متخذه منجر به وضع قواعد آمره‌ای شده است که اصول مسلم قانون اساسی و سایر قوانین موضوع را نقض نموده است به دلیل برخلاف قانون بودن آن و عدم صلاحیت مراجع مربوطه و تجاوز از حدود اختیارات خود ابطال آن را بنا به دلایل ذیل

می‌نماید. در بند یک از صورتجلسه تنظیمی چنین آمده است که چنانچه آموزشگاه‌های فاقد مجوز، پس از صدور دستور انحلال از سوی دستگاه مربوطه، ظرف مدت ۱۵ روز نسبت به تعطیلی آن اقدام ننماید، مدیریت اماکن نیروی انتظامی برابر ماده ۹ مصوبه ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی، فعالیت آنان را تعطیل و پرونده خاطیان را جهت رسیدگی به دادسرای عمومی و انقلاب ارسال نماید این بند بنا به جهات ذیل برخلاف قانون و شایسته ابطال می‌باشد. اطلاق عبارت (آموزشگاه‌های فاقد مجوز معتبر) در بند یک صورتجلسه، ناظر بر اشخاصی است که بدون اخذ مجوز قانونی، اقدام به ایجاد مؤسسات و واحدهای آموزشی - فرهنگی نموده باشند که در صورت موجودیت یافتن چنین مؤسساتی، قانونگذار به شرح مقرر در (ماده واحده قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۷)، چگونگی برخورد با مؤسسات مزبور را تبیین نموده است. بدین شکل که بعد از صدور دستور انحلال طبق ضوابط مقرر، چنانچه مؤسسات موصوف، موسسه یا واحد مربوطه را دایر نگه دارند، در حکم کلاهبردار محسوب و در صورت شکایت وزارتخانه مربوطه تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت. لذا بند یک از صورتجلسه مورد اعتراض، علیرغم نص صریح احکام فوق‌الذکر عطف غیر موجهی به ماده ۹ مصوبه ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی نموده، که من غیرحق اشعار می‌دارد، کلیه اشخاصی که بدون مجوز رسمی فعالیت می‌نمایند، فعالیت آنها غیرمجاز بوده و نیروی انتظامی موظف است بر طبق قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و ... که بدون اخذ مجوز قانونی دایره شده و می‌شود و آیین‌نامه اجرایی آن اقدام و عندالاقضاء فعالیت آنان را تعطیل و پرونده خاطیان را به دادگاه ارجاع دهد. چراکه حکم مقرر در قانون تعطیل مؤسسات، مفید جواز تفویض اختیار به نیروی انتظامی نبوده و اگر مراد قانونگذار در تصویب قانون مزبور، متضمن اقدام توسط آن نیرو و مقدم بر امان نظر قضایی می‌بود، یقیناً حکم آن را در قانون تصریح نموده، مورد توجه قرار می‌داد. بنابراین تعمیم و تسری اختیار مبحث‌عنه، محمل قانونی نداشته و تنظیم‌کنندگان صورتجلسه، با وضع قاعده خاص، در مقابل قانون خاص مذکور، از حدود اختیارات خود خارج شده و منجر به تقدم و غلبه

اختیار بستن مؤسسه توسط نیروی انتظامی و وزارتخانه‌ها، بر اصیل (یعنی دادگاه) شده که با منطوق قانون و آیین‌نامه اجرایی آن مغایرت تام دارد. مضافاً، صرف‌نظر از اینکه اساساً صدور دستور انحلال، خطاب به مؤسسات غیر مجاز به معنای رأی لازم‌الاتباع، مستلزم رسیدگی قضایی و احراز و اثبات تخلف و تحقق و اجتماع عناصر مادی و معنوی جرم می‌باشد که آن هم از وظایف قوه قضائیه است، بند یک از صورتجلسه مورد اعتراض که با استناد به مصوبه دولتی شورای عالی انقلاب فرهنگی، اختیار (بستن مؤسسه و ارسال پرونده به دادگاه) را به (سازمانها و ادارات دولتی و نیروی انتظامی) تفویض نموده، متضمن تحقق هدف مقنن نمی‌باشد و علی‌القاعده موضوع شناسایی آموزشگاههای غیرمجاز که می‌بایست توسط سازمانهای وابسته صورت گرفته، منجر به معرفی آنها به وزارتخانه جهت اجرای قانون مبحث عنه شود و نیز، انجام مقدمات اجرای قانون یا تسهیل و تسریع در اجرای قانون موصوف، مفید جواز الزام یا اعطاء اختیار به سازمانها، مبنی بر اینکه خود راساً اقدام به درخواست از نیروی انتظامی به منظور بستن مؤسسه نمایند، نمی‌باشد. لذا اقدام شورای عالی انقلاب فرهنگی به کیفیت مطروحه، به مفهوم اعلام اراده جدید مقنن در مورد خاص و تغییر شرایط آیین‌نامه اجرایی هیأت وزیران در مورد چگونگی اجرای قانون مذکور می‌باشد و این اقدام موجبات خروج شورای مذکور و ورود به قلمرو صلاحیت قانونگذار و هیأت وزیران را نیز فراهم آورده و مفهوم اجتهاد در برابر قانون خاص و اعلام اراده جدید، بجای مقنن است که آنهم نیازمند حکم صریح قانونگذار در خصوص قانون مذکور می‌باشد. در بند ۲ از صورتجلسه مورد اعتراض چنین آمده است، مراکز و مؤسسات و آموزشگاههایی که در حیطه وظایف سایر دستگاهها وارد شوند، دستگاه ذیربط موضوع را به اطلاع دستگاه مرتبط رسانده و دستگاههای مزبور موظف هستند ظرف مدت یک هفته نسبت به ابطال مجوز یا پروانه فعالیت این گونه مؤسسات و آموزشگاهها اقدام نمایند، به این طریق همانند آموزشگاه فاقد مجوز با آن برخورد شود. در غیر این صورت دستگاه شکایت خود را از طریق دادسرا پیگیری خواهد کرد. با امعان نظر به اینکه، برخورد با آموزشگاههایی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده‌اند، به کیفیتی که در بند یک صورتجلسه آمده، اساساً خود فاقد وجاهت قانونی لازم است، به طریق اولی، برخورد با مؤسساتی که با اخذ

مجوز قانونی دایر، ولی مجوز آنان من غیرحق، ابطال می گردد و متعاقباً مقررات مفسده بند یک صورتجلسه مبحث عنه به آنان تسری داده می شود، منجر به ایجاد تالی فاسد می گردد. ضمن آنکه طبق بند اول نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه آموزش و پرورش نمی تواند برعلیه مؤسساتی که با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت می نمایند و از حدود مجوز فعالیت خود خارج شده اند، به استناد قانون تعطیل مؤسسات اقدام به شکایت کیفری نماید. زیرا قانون پیش گفته، ناظر به مؤسساتی است که بدون اخذ مجوز دایر شده اند نه مؤسساتی که دارای مجوز می باشند. لذا قانون تعطیل مؤسسات در مورد آنان خروج موضوعی دارد. بند ۲ از صورتجلسه مورد اعتراض، که بدون رعایت مقررات تعیین شده از سوی مقنن، ظرف مدت یک هفته مجوز آنان را ابطال و با اسقاط حق دادخواهی آنان و بدون اذن مقنن و با طرح شکایت کیفری که با عطف غیر موجه به قانون تعطیل مؤسساتی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می شود (مصوب ۱۳۷۲) انجام می گیرد و نیز درخواست از نیروی انتظامی مبنی بر تعطیلی چنین مؤسساتی که آنهم به اذن مقنن نمی باشد، موجبات تعرض به شغل و حیثیت افراد را فراهم نموده، مخالف بند ۱۴ اصل ۳ و اصول ۲۰، ۳۴، ۳۶، ۳۷ و ۴۰ قانون اساسی بوده و جمعاً تنظیم قواعد آمره ای است که تدوین و تصویب آنان خارج از حیطه تنظیم کنندگان آن بوده و شایسته ابطال می باشد. به خصوص که قانون تعطیل مؤسساتی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده اند در خصوص اشخاصی است که بدو فعالیت خود را به صورت غیر قانونی شروع نموده اند و نه افرادی که با رعایت مقررات موضوعه، اقدام به اخذ مجوز نموده، صاحب حق مکتسبه گردیده اند. سیاق عبارات قانون تعطیل مؤسسات و... متضمن این معنی نمی باشد که به دادستانی اختیار صدور دستور تعطیل موقت یا دائم مؤسسات داده شده تا به تبع آن به واسطه ریاست بر نیروی انتظامی، اقدام به تعطیلی مؤسسات موصوف نماید. بلکه متن قانون اشعار دارد بر اینکه رسیدگی قضایی تنها با شکایت وزارتخانه قابل رسیدگی می باشد. لذا با عنایت به مطالب معنونه، درخواست ابطال بند ۲ از صورتجلسه مورد اعتراض را می نماید. رئیس سازمان آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۵۵۱/۳۵/۸۷۱۰۶ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۸ اعلام

داشته‌اند، طبق قانون تعطیل مؤسسات و ... که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۷ و آیین‌نامه اجرایی آن آموزش و پرورش موظف به شناسایی مؤسسات و واحدهای غیرمجاز بوده و اگر بعد از صدور دستور انحلال موسسه یا واحد غیرمجاز دایر باشد، دایرکنندگان را باید از طریق مراجع ذیصلاح قانونی تحت پیگرد قرار دهد که در ماده ۳۹ آیین‌نامه تاسیس آموزشگاههای علمی مراجع ذیصلاح قانونی را مراجع قضایی و انتظامی معرفی نموده است. با عنایت به ماده ۲ آیین‌نامه نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی توافقتنامه موضوع نامه شماره ۳۱۰/۷۹۸۱/۱۵ مورخ ۱۳۷۷/۷/۱۵ بین اداره کل مدارس غیرانتفاعی و اداره کل نظارت بر اماکن عمومی ناجا در خصوص اعمال نظارت و کنترل همه جانبه بر آموزشگاههای علمی آزاد مجاز و غیرمجاز، مراکز نیز مشمول آیین‌نامه نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی بوده و بر اساس ماده ۵ آیین‌نامه مذکور نیروی انتظامی می‌تواند از فعالیت مراکزی را که قبل از اخذ پروانه نسبت به افتتاح مکان اقدام نموده‌اند، جلوگیری نماید. همچنین بر اساس بند ۳ تصمیمات و شرایط توافقتنامه موضوع نامه شماره ۳۱۰/۷۹۸۱/۱۵ مورخ ۱۳۷۷/۷/۱۵ بین اداره کل مدارس غیرانتفاعی و اداره کل نظارت بر اماکن عمومی ناجا، آموزش و پرورش موظف به شناسایی مراکز غیر مجاز بوده و در صورت عدم توقف فعالیت در مراکز مذکور، اداره اماکن نیروی انتظامی وفق قانون تعطیل مؤسسات از ادامه فعالیت آنها جلوگیری نماید. با عنایت به نامه شماره ۸۱۰/۱۵۳۶/۳ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۹ وزیر آموزش و پرورش اختیار امضاء کلیه شکایات، دادخواسته، لوایح، درخواستهای صدور اجرائیه و تعقیب عملیات اجرایی و معرفی نمایندگان حقوقی به محاکم قضایی و مراجع قانونی و حضور در مراجع قضایی را به عنوان نماینده وزارت در این استان به رئیسی سازمان تفویض نموده است. لذا بنا به مراتب هماهنگی این سازمان با نیروی انتظامی در خصوص مؤسسات غیرمجاز بر اساس بند یک صورتجلسه موضوع دادخواست صدرالذکر کاملاً قانونی بوده و همچنین بر اساس ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی قانون تعطیل مؤسسات، تشخیص وزارتخانه‌ها در غیر مجاز بودن فعالیت مؤسسات و واحدها معتبر بوده و در قانون مذکور صدور دستور انحلال مراکز غیرمجاز از سوی وزارتخانه‌ها نیز مقدم بر طرح شکایت

علیه مراکز مذکور در مراجع قضایی مطرح شده است، لذا تشخیص وزارتخانه را در خصوص فعالیت قانونی یا غیرقانونی مراکز قبل از اعلان نظر قضایی معتبر می‌باشد و اقدام اداره نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی در تعطیلی فعالیت غیرمجاز برابر گزارش و درخواست دستگاه ذیربط قانونی بوده و بند ۹ مصوبه جلسه ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی که وظیفه تعیین اهداف و خطی مشی‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و اجتماعی کشور را داشته هیچ مغایرتی با روح قانون نداشته و بر اساس تبصره ماده ۱۹ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵/۳/۹ رسیدگی به تصمیمات شورای عالی فرهنگی از حدود صلاحیت‌ها و اختیارات هیأت عمومی دیوان خارج می‌باشد. بر اساس ماده ۳۹ کلیه آموزشگاههایی که براساس آیین‌نامه آموزشگاههای علمی آزاد توسط آموزش و پرورش غیرقانونی اعلام می‌شوند، مشمول قانون تعطیل مؤسسات و آیین‌نامه اجرایی مربوط به آن بوده و به مراجع قضائی و انتظامی جهت پیگیری و برخورد با متخلف معرفی خواهند شد. لذا فعالیت در خارج از نوع مجوز صادره جزء تخلفات آموزشگاه بوده و آموزش و پرورش در صورت اصرار آموزشگاه به تخلف اقدامات لازم و قانونی را جهت ابطال مجوز آن معمول داشته و بعد از ابطال مجوز طبق قانون تعطیل مؤسسات با آن برخورد نموده و به مراجع انتظامی و قضائی معرفی نماید، لذا بنابه مراتب تقاضای رد شکایت را دارد. مدیرکل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اداره کل استان آذربایجان غربی در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۱۰/۱۶۶۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۶ اعلام داشته‌اند، در خصوص بند یک صورتجلسه، مستنداً ماده ۲۰ از ضوابط تاسیس مراکز، مؤسسات کانونها و انجمن‌های فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها مصوب ۱۳۷۵/۵/۲۶ «مراکز و مؤسسات و ... در حال فعالیت فاقد مجوز، موظفند از تاریخ تصویب ضوابط فوق در مدت ۶ ماه وضع خود را با این مقررات تطبیق دهند و مدارک لازم را جهت بررسی و تایید و صدور مجوز ارائه نمایند در غیر این صورت مطابق ماده ۱۷ از ضوابط، مراتب به تقاضای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ادامه فعالیت مراکز فرهنگی مذکور ممانعت به عمل خواهد آمد.» که بنیدیک صورتجلسه در راستای اجرای مادتين فوق‌الذکر صورت پذیرفته است. در خصوص بند ۲ صورتجلسه، در راستای اجرای ضوابط با توجه به نامه شماره ۷۵/۷۰۳۳ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۱۶

دبیر هیأت رسیدگی به امور مراکز فرهنگی مهلت تطبیق مؤسسات فرهنگی هنری با مصوبه ۵۱۳ در زمینه اخذ مجوز از آموزش و پرورش به مدت ۶ ماه مصرح قانونی تا تاریخ ۱۳۸۳/۱/۲۸ تمدید نموده که تا زمان تصویب مصوبات صورتجلسه اقدامی از سوی مؤسسات صورت نپذیرفته است. لذا با عنایت به مطالب معنونه رد شکایت شاکی مورد استدعا است. اداره حقوقی فرماندهی انتظامی استان آذربایجان غربی در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۱۱۳۴/۴۰۱/۱۵/۶۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۶ اعلام داشته‌اند، برابر ماده ۹ مصوبه جلسه ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی، وزارتخانه‌ها، سازمانها، نهادها و ارگانهایی که متقاضی فعالیت در رشته‌های مختلف آموزشهای آزاد می‌باشند، موظفند مجوز رسمی فعالیت در هر رشته را از دستگاه ذیربط برابر ضوابط و مقررات دریافت نمایند. در غیر این صورت فعالیت آنها غیرمجاز بوده و نیروی انتظامی موظف است بر طبق قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دائر شده و آیین‌نامه اجرائی آن اقدام و عندالاقضاء فعالیت آنان را تعطیل و پرونده خاطیان را جهت رسیدگی به دادگاه صالحه ارجاع دهد. به استناد مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی که در حکم قانون می‌باشد، اختیار بستن مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دائر شده باشند و نیز ارسال پرونده آنان به دادگاه به نیروی انتظامی تفویض شده و ناجا در راستای وظایف قانونی و ذاتی خود اقدام می‌نماید و صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۱۶ فی‌مابین دادستانی ارومیه - سازمان آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی - اداره کل فرهنگی و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی و دایره اماکن عمومی فرماندهی انتظامی ارومیه کاملاً مطابق با موازین حقوقی تنظیم گردیده و کاملاً قانونی است. لذا نظر به مراتب معنونه رد دادخواست شاکی مورد تقاضا است. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

«رای هیأت عمومی»

الف - با عنایت به ماده ۹ مصوبه جلسه ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی که مقرر داشته است « کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی، وزارتخانه‌ها، سازمانها، نهادهای و ارگانهایی که متقاضی فعالیت در رشته‌های مختلف آموزش‌های آزاد می‌باشند، موظفند مجوز رسمی فعالیت در هر رشته را از دستگاه ذی‌ربط برابر ضوابط و مقررات دریافت نمایند، در غیراین صورت فعالیت آنها غیر مجاز بوده و نیروی انتظامی موظف است بر طبق قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود مصوب ۱۳۷۲/۲/۷ مجلس شورای اسلامی و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۷۳/۳/۱۸ هیأت وزیران اقدام و عندالاجتضاء فعالیت آنان را تعطیل و پرونده خاطیان را جهت رسیدگی به دادگاه صالحه ارجاع دهد.» و نظر به وظایف و مسئولیتهای واحدهای دولتی ذی‌صلاح در زمینه اعمال نظارت و کنترل بر نحوه تأسیس و اداره و فعالیت واحدهای آموزشی در رشته‌های مختلف آموزشهای آزاد و جلوگیری از تأسیس و ادامه فعالیت واحدهای آموزشی فاقد مجوز قانونی بر اساس مقررات قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون مجوز قانونی دایر شده و می‌شود مصوب ۱۳۷۲، بند یک صورتجلسه مورد اعتراض که در مقام اجرای حکم قانونگذار و مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شده است، مغایرتی با قانون ندارد و خارج از حدود اختیارات مقامات تصویب‌کننده آن نمی‌باشد. ب - نظر به اینکه وضع قاعده آمره در باب سلب حقوق مکاتب اشخاص از جمله ابطال مجوز یا پروانه فعالیت مؤسسات آموزشی دارای مجوز قانونی تأسیس و فعالیت آموزشی بر اساس علل و جهات خاص، اختصاص به مقنن یا مآذون از قبل قانونگذار دارد، بنابراین مفاد بند ۲ صورتجلسه مورد اعتراض مبنی بر ابطال مجوز یا پروانه فعالیت مؤسسات و آموزشگاههایی که در حیطه وظایف و اختیارات سایر دستگاهها وارد می‌شوند، خارج از حدود صلاحیت قوه مجریه در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و مستنداً به قسمت دوم اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده یک و بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۳. رأی شماره‌های ۵۵۷ و ۵۵۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع: تعیین شرط سنی (حداکثر ۷۰ سال) برای داوطلبان عضویت در هیأت مدیره اتحادیه صنفی در زمان ثبت نام مغایر قانون می‌باشد

تاریخ دادنامه: ۱۳۸۸/۷/۲۰

شماره دادنامه: ۵۵۷، ۵۵۸

کلاس پرونده: ۳۴۹/۸۸، ۳۵۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاک: آقایان ۱- محمدحسین محمود صفری ۲- نوراله خلردی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۷ ماده ۴ آیین نامه اجرای تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی.

مقدمه: شکات به شرح دادخواست‌های تقدیمی اعلام داشته‌اند، با عنایت به تجویز قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ از جمله مواد ۲، ۳ و ۱۲ کلیه افراد صنفی قبل از تاسیس هر واحد صنفی و یا اشتغال به کسب موظف به اخذ پروانه کسب می‌باشند و اتحادیه‌های ذیربط نیز مکلفند با رعایت تشریفات قانونی نسبت به صدور جواز کسب اقدام نمایند، لذا با توجه به موارد مذکور و تبصره یک ماده ۲۲ قانون نظام صنفی که اعلام می‌دارد، اعضای هیأت مدیره با رأی مخفی و مستقیم اعضای اتحادیه انتخاب می‌شوند و محرز است که در قانون هیچ گونه محدودیت سنی جهت اخذ پروانه کسب وجود ندارد و به عبارت دیگر تمامی افراد واجد شرایط، پروانه کسب محسوب می‌شوند، فلذا می‌توانند در انتخابات هیأت مدیره نیز ثبت نام و شرکت نمایند. لیکن وزارت بازرگانی با تفسیر قانون و فراتر رفتن از نص قانون در بند ۷ از ماده ۴ آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی، محدودیت سنی کمتر از ۷۰ سال را جهت عضویت در هیأت مدیره اتحادیه ضروری دانسته است در حالی که این بند مخالف صریح قانون نظام صنفی در حق دارا بودن پروانه کسب و بالتبع شرکت در هیأت مدیره اتحادیه با همان پروانه است که صراحتاً محدودکننده حقوق طبیعی افراد می‌باشد که با نص و

روح قانون نیز مغایرت دارد. لذا متقاضی ابطال بند موصوف از آیین‌نامه اجرایی فوق‌الذکر می‌باشیم. مدیرکل دفتر حقوقی وزارت بازرگانی در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره ۳۲/۲۸۳۴۶۳ مورخ ۱۳۸۸/۶/۱۱ و ۳۲/۲۷۶۳۲۹ مورخ ۱۳۸۸/۵/۲۴ و با ارسال نظریه شماره ۸۸/۴۲/۲۷۵۵۹۷ مورخ ۱۳۸۸/۵/۲۱ رئیس مرکز اصناف و بازرگانان ایران اعلام نموده است. ۱- با توجه به تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی اداره امور اتحادیه باید توسط افراد واجد شروط قانونی صورت پذیرد. لذا در قانون واجد شروط قانونی بودن به صورت کلی ذکر شده است و در واقع همان شرایطی می‌باشد که معمولاً در بسیاری از قوانین و مقررات ناظر بر انتخابات مختلف به عنوان شرایط انتخاب‌شوندگان در NGOها و یا هیأت‌مدیره‌های مختلف شرکت ذکر می‌گردد و به استناد تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نیز تعیین و تصویب این شرایط از حدود و وظایف و اختیارات وزیر بازرگانی می‌باشد، بنابراین وزیر بازرگانی نیز بر اساس اختیار ذکرشده در قانون و مطابق قوانین و مقررات قاعداً شرایط سلبی و ایجابی مختلفی را به لحاظ آنکه برخی سمتهای اجرایی مستلزم داشتن حداقل شرایط شخصی برای احراز آن سمت می‌باشد از جمله عدم سوء پیشینه کیفری، عدم اعتیاد، نداشتن سابقه ورشکستگی، داشتن مدرک تحصیلی مناسب، تابعیت جمهوری اسلامی ایران و ... را پیش‌بینی، معین و تصویب نموده‌اند که شرایط ذکر شده نیز از جمله شرایطی می‌باشد که بر اساس نوع و سمتهای مورد نظر در هیأت‌مدیره‌ها جزء شرایط انتخاب شوندگان ذکر می‌گردد، لذا عدم احراز یکی از شرایط مطروحه توسط نامزدهای انتخابات هیأت‌مدیره اتحادیه‌های صنفی با توجه به مسئولیت‌ها و وظایف محوله به آنها باعث ایجاد مشکلات عدیده‌ای خواهد گردید و اگر ایراد شاکی را وارد بدانیم، بدین معنی است که بسیاری از شروط دیگر را که در قانون صراحتاً بیان نشده ولی از جمله شرایط مندرج در آیین‌نامه است، مثل شرایط عدم سوء پیشینه کیفری، عدم اعتیاد، نداشتن سابقه ورشکستگی یا تعیین سن مشخص برای داوطلب در هیأت‌مدیره اتحادیه‌های صنفی نیز می‌توانند مورد اعتراض یا شکایت هر شخصی باشد و سراسر باید باطل شوند. یعنی ممکن است شخص دیگری شکایت کند که شرط مدرک تحصیلی یا عدم اعتیاد به مواد مخدر هم نباشد و هکذا... که قطعاً تالی فاسدی را برای هیأت‌مدیره یا مجمع مدیریتی ایجاد خواهد

کرد. ۲- با توجه به اینکه بر اساس ماده ۳۰ قانون نظام صنفی وظایف و مسئولیتهای متعددی بر عهده اتحادیه‌های صنفی محول شده است لذا فردی که حداقل دارای صلاحیت های لازم از جمله شرایط تحصیلات، حُسن سوابق کاری و اخلاقی و عدم اعتیاد به مواد مخدر و توانایی جسمی و فکری و ... را حائز نباشد، قطعاً از عهده وظایف و مسئولیتهای محوله برنخواهندآمد و باعث ایجاد مشکلات متعددی برای اداره هیأت مدیره و نهایتاً رعایت نظام صنفی کشور خواهد گردید و شرط سنی نیز از جمله شرایطی می‌باشد که به لحاظ آنکه ارائه خدمات و انجام وظایف مستلزم صرف زمان کاری بیشتر و دقت و توان جسمی خاصی را می‌طلبد، لذا ممکن است به دلیل کهولت سن و ضعف و خستگی جسمی از عهده امور جاری اتحادیه بر نیایند. لذا علاوه بر اختیارات مصرح در قانون نظام صنفی در اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی وظایف و مسئولیتهای متعددی به مسئولان صنفی، جهت رفع مشکلات اصناف از جمله تعیین مالیات واحدهای صنفی، دریافت مالیات واحدهای مزبور، دریافت عوارض کسب به نیابت از شهرداری، ایجاد بانک اصناف ویژه افراد صنفی و غیره واگذار شده است که افرادی می‌توانند تصدی انجام امور فوق را داشته باشند که علاوه بر میزان تحصیلات و توانایی مناسب برای اداره امور از سن کمتر و شادابی بیشتری برخوردار باشد، لذا با عنایت به دلایل و توضیحات فوق رد شکایت شاکی مورد استدعا است. هیأت عمومی دیوان در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل در تاریخ فوق تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

«رأی هیأت عمومی»

نظر به اینکه مفاد تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲ در باب تهیه و تصویب آیین‌نامه انتخابات اتحادیه‌های صنفی متضمن اعطاء اختیار وضع قاعده آمره در زمینه شرط سنی داوطلبان عضویت در هیأت‌مدیره اتحادیه صنفی اعم از اصلی و علی‌البدل نیست، بنابراین بند ۷ ماده ۴ آیین‌نامه اجرائی تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون مذکور که حداکثر سن داوطلبان عضویت در هیأت مدیره اتحادیه صنفی را در زمان ثبت نام ۷۰ سال تعیین کرده و با وضع

قاعده آمره در این خصوص دایره شمول قانون در زمینه انتخابات فوق‌الاشعار را مضییق ساخته است، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت بازرگانی در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و مستنداً به قسمت دوم اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده یک و بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

بخش چهارم :

استقامت قضایی و نظریات مشورتی^۲

۱- استقامت قضایی دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی از مراجع عظام تقلید

۲- نظریات مشورتی اداره کل امور حقوقی و اسناد و امور مترجمین قوه قضائیه

الف : استفتاء :

۱. استفتاء ۷۱۱۷ : عدم لزوم اشهاد در اعمال خیار

پرسش:

آیا در اعمال خیار، اشهاد و حضور دادگاه و امثال آن لازم است؟

پاسخ^۱:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت(ره)

خیر.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

لزومی ندارد ولی برای این که بعداً گرفتار انکار طرف نشود بهتر آن است در حضور دو

شاهد معتبر صورت گیرد. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۱۲/۲۷)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

شاهد گرفتن و یا حضور در دادگاه، شرط صحت و نفوذ اعمال خیار نیست، هر چند در

مقام اثبات و رفع اختلاف نافع است.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی

خیر، لازم نیست.

(۱۳۸۸/۰۱/۲۲)

۱. نظرات مراجع عظام تقلید به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی درج شده است.

۲. استفتاء ۷۱۱۸: نقش جهل به فوریت در اسقاط خیار

پرسش:

آیا جهل به فوریت از اعذار مانع از اسقاط خیار محسوب می شود؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت (ره)
بله، فی الجمله می تواند عذر باشد.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
جهل به فوریت مانع اعمال خیار نیست. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۱۲/۲۷)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
جهل به فوریت خیار غبن با احتمال فوریت عذر نیست، ولی اگر متوجه نبوده و به طور
کلی غافل از احتمال فوریت بوده عذر محسوب می شود.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی
در فرض سؤال، مانع اعمال خیار نمی گردد.

(۱۳۸۸/۰۱/۲۲)

۳. استفتاء ۷۱۳۰: تأثیر عدم رشد عقلی در مسئولیت کیفری

پرسش:

در صورتی که مرتکب یکی از جرایم مستوجب حد فاقد رشد عقلی بوده و از درک خوبی
و بدی کارهای خود عاجز باشد و قباحت افعال خود را درک نکند و از حرام بودن عمل خود

آگاه نباشد آیا محکوم به حد می‌شود و حد بر وی جاری می‌شود؟

پاسخ:

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
حد ساقط است و تأدیب می‌شود. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۱۱/۱۳)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
اگر در حد جنون باشد تکلیف ندارد و حد بر او جاری نمی‌شود.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

۴. استفتاء ۷۱۳۱ : سقوط حد با توبه و حصول علم بر واقعی نبودن توبه

پرسش:

در مواردی که توبه مرتکب موجب سقوط مجازات است، چنانچه پس از اعمال مقررات راجع به توبه و سقوط حد، ثابت شود که مرتکب تظاهر به توبه کرده است آیا دادگاه می‌تواند سقوط مجازات را ملغی کرده و مرتکب را محکوم به حد نماید؟

پاسخ:

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
در صورتی که یقین باشد که توبه او صوری است حد باقیست. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۱۱/۱۳)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
اگر قاضی علم پیدا کند که توبه او دروغ بوده فقط در ظاهر برای این بوده که حد نزنند در این صورت می‌تواند حد را اجرا کند و اما اگر آن وقت جداً توبه کرده ولی اکنون دوباره منحرف شده، حد ساقط است و دوباره بر نمی‌گردد.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

۵. استفتاء ۷۱۳۳: اجرای احکام کیفری در زمان غیبت

پرسش:

آیا اجرای احکام مقررات کیفری اسلام مانند حدود، قصاص، دیات و تعزیرات، ادله اثبات شرعی مقید و محدود به زمان حضور امام معصوم (ع) است، یا در سایر اعصاری که امکان اجرای این حدود باشد نیز لازم الاجراء است؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

مجتهد عادل جامع الشرایط می تواند حدود شرعی را اجرا بکند والله العالم.

(۱۶ محرم الحرام ۱۴۳۰ هـ.ق.)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

اجرای این احکام اختصاصی به زمان حضور امام معصوم (ع) ندارد. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۱۰/۲۴)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

اجرای احکام مذکور محدود به زمان حضور امام معصوم (ع) نیست و اجرا می شود مگر

آن که در مورد خاصی مفسده اهم داشته باشد.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

۶. استفتاء ۷۱۳۵ : عفو مشروط توسط ذی حق

پرسش:

اگر مقذوف قاذف را به نحو مشروط عفو کند مثلاً بگوید: اگر شما این انتساب را تکذیب و عذرخواهی کردی من شما را می‌بخشم، یا بگوید اگر فلان مبلغ را به من پرداخت کنی من گذشت می‌کنم و قاذف به این شرط عمل کند، آیا گذشت منجز و قطعی می‌شود به نحوی که عدول از آن مسموع نیست یا اساساً چنین عفو و گذشتی اعتبار ندارد هر چند قاذف به آن شرط عمل کند؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت (ره)

این عفو و گذشت او منجز و قطعی است و حق مقذوف دیگر ساقط شده.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

چنین عفوی مشروع است و با عمل به شرط قطعی می‌شود. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۱۲/۰۴)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

اگر بالفعل عفو مشروط کرده، در فرض تحقق شرط، گذشت قطعی می‌شود و اگر بالفعل عفو نکرده باشد بلکه گفته باشد: اگر به شرط عمل کنی، پس از آن عفو خواهم کرد بالفعل عفوی صورت نگرفته، ولی ملزم است که پس از عمل به شرط عفو کند.

(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

۷. استفتاء ۷۱۴۳: تأثیر قبض بعض موقوف علیهم

پرسش:

در مواردی که وقف به نحو ترتیب است، مثل وقف بر اولاد و نسل بعد از نسل، بفرمایید:
الف . چنانچه برخی از طبقه اول قبض کنند آیا قبض آن ها نسبت به سهم خودشان نافذ است یا نسبت به کل؟
ب . چنانچه برخی از طبقه اول قبض کنند آیا قبض آن ها نسبت به کل طبقات متأخر کافی است یا خیر؟

پاسخ:

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی
الف و ب . در مورد سؤال قبض بعض موقوف علیهم نسبت به کل طبقات کافی است والله العالم.
(۹ ربیع الثانی ۱۴۳۰ هـ.ق.)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
قبض طبقه اول برای همه طبقات کافی است و قبض بعضی از طبقه اول به عنوان اصالت و وکالت از جمیع کفایت می کند. همیشه موفق باشید.
(۱۳۸۸/۰۱/۱۲)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
قبض هر فرد فقط نسبت به سهم خودش و نسل او نافذ است. البته اگر قبض او از طرف بقیه موجودین نیز باشد و آنان نیز قبول کنند کافی است.
(۱۳۸۸/۰۲/۰۱)

۸. استفتاء ۶۹۸۸: اختیار ولی دم در انتظار برای قصاص یا اخذ دیه

پرسش:

هرگاه قاتل پس از ارتکاب قتل متواری گردد و طبق قرائن و شواهد، امکان دسترسی به او نباشد و قاضی طبق روایت ابوبصیر^۱ و ماده ۳۱۳ قانون مجازات اسلامی^۲، قصاص را تبدیل به دیه نماید، بفرماید:

الف. آیا ولی دم می‌تواند از گرفتن دیه امتناع نماید و همچنان منتظر بماند تا روزی قاتل دستگیر شود، یا آن که قصاص به طور قهری به دیه تبدیل می‌شود؟

ب. هرگاه ولی دم که نا امید از دستگیری قاتل است، دیه را بگیرد ولی بعداً قاتل (که به ظاهر دسترسی به او ممکن نبوده) دستگیر گردد، آیا می‌تواند دیه را برگرداند و مطالبه قصاص نماید؟

ج. در فرض فوق (بند ب) اگر ولی دم قادر به برگرداندن دیه نباشد ولی اصرار بر قصاص قاتل داشته باشد، آیا می‌تواند ابتدا قصاص را اجرا نموده و بعداً دیه را در مهلت دو سه ساله برگرداند؟

د. در صورتی که دیه را اقربای قاتل پرداخته باشند، آیا بعد از دستگیری یا تسلیم شدن قاتل می‌تواند دیه را مطالبه کنند؟ اگر پاسخ مثبت است از چه کسی حق مطالبه دارند، از اولیای دم یا از قاتل؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

۱. گزینه دیه نوعی ارفاق به ولی دم است بنابراین می‌تواند صبر کند والله العالم.

۱. در روایت ابن بصیر که در تهذیب، ج ۱۰، ص ۱۷۰، باب البینات علی القتل، حدیث ۱۱ آمده است بر خلاف روایت ابی نصر بزنطی (تهذیب، ج ۱۰، ص ۱۷۰، باب البینات علی القتل، حدیث ۱۲) تبدیل قصاص به دیه منوط به مرگ قاتل نشده است.

۲. ماده ۳۱۳ ق.م.ا: «دیه عمد و شبه عمد بر جانی است لکن اگر فرار کند از مال او گرفته می‌شود و اگر مال نداشته باشد از بستگان نزدیک او با رعایت الاقرب فالاقرب گرفته می‌شود و اگر بستگانی نداشت یا تمکن نداشتند دیه از بیت المال داده می‌شود.»

۲. پس از گرفتن دیه بازگشت به قصاص جایز نیست والله العالم.

۳. قهراً سؤال سوم موضوع ندارد والله العالم.

(۷ جمادی الثانی ۱۴۲۹ هـ.ق.)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

الف. ولی دم می تواند صبر کند.

ب. بعد از پذیرش دیه راهی برای قصاص وجود ندارد.

ج. جایز نیست.

د. آنها می توانند دیه را از اموال قاتل بردارند. همیشه موفق باشید.

(۱۳۸۷/۰۳/۰۴)

ب : نظریات مشورتی

۱. مجازات راکب دوچرخه به لحاظ بی احتیاطی یا ... منتهی به صدمه بدنی

در ماده ۷۱۴ قانون مجازات اسلامی^۱ «وسیله موتوری» فقط قید متصدی است مانند تمام وسائل موتوری منصوب در کارخانه ها و... و دوچرخه پائی با عنایت به رأی وحدت رویه شماره ۱۶۸۳ مورخ ۱۳۳۶/۶/۲۴^۲ وسیله نقلیه محسوب می گردد و مشمول قسمت اول ماده ۷۱۴ قانون مجازات اسلامی است بنابراین چنانچه راکب دوچرخه در اثر بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا عدم مهارت رانندگی باعث صدمه بدنی شود طبق ماده ۷۱۷ قانون مجازات

۱. ماده ۷۱۴ ق.م.ا: «هرگاه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا عدم رعایت نظامات دولتی یا عدم مهارت راننده (اعم از وسائط نقلیه زمینی یا آبی یا هوایی) یا متصدی وسیله موتوری منتهی به قتل غیر عمدی شود مرتکب به شش ماه تا سه سال حبس و نیز به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم می شود.»

۲. رأی وحدت رویه ۱۶۸۳ - ۱۳۳۶/۶/۲۴: «چون ماده ۱ و ۲ قانون تشدید مجازات رانندگان بی احتیاطی و یا عدم مهارت راننده وسائط نقلیه را در صورت قتل غیر عمدی به طور کلی و اعم جرم و مستوجب کیفر بر حسب مورد در حدود قانون مزبور دانسته و استثنایی برای وسائط نقلیه غیر موتوری قائل نشده و به دوچرخه سوار هم راننده اطلاق می شود بنابراین رأی شعبه نهم دیوان کشور از این جهت صحیح به نظر می رسد.»

اسلامی^۱ ناظر به ماده ۷۱۴، مجازات وی تعیین می‌گردد.

(نظریه شماره ۷/۲۶۸۱ مورخ ۱۳۸۸/۵/۴)

۲. مانع نبودن تجدیدنظر خواهی نسبت به حکم اعسار از آزادی زندانی

هرکس در اجرای ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۷۷/۸/۱^۲ با اصلاحات بعدی زندانی شود و متعاقباً حکم اعسار وی از پرداخت محکوم^۳ به صادر شود بلافاصله باید از زندان آزاد گردد ولو این که از حکم اعسار تجدیدنظر خواهی شده باشد.

(نظریه شماره ۷/۲۶۸۷ مورخ ۱۳۸۸/۵/۴)

۳. مرجع صالح جهت صدور دستور آزادی محکوم علیه معسر از پرداخت محکوم^۴ به

باتوجه به ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۷۷/۸/۱^۳ و بند ج ماده ۱۸ آیین نامه اجرائی^۴ آن همان طوری که دستور حبس محکوم علیه ممتنع از پرداخت

۱. ماده ۷۱۷ ق.م.ا: «هرگاه یکی از جهات مذکور در ماده (۷۱۴) موجب صدمه بدنی شود مرتکب به حبس از یک تا پنج ماه و پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه مصدوم محکوم می‌شود».

۲. ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی: «هر کس محکوم به پرداخت مالی به دیگری شود چه به صورت استرداد عین یا قیمت یا مثل آن و یا ضرر و زیان ناشی از پرداخت مالی به دیگری شود چه به صورت استرداد عین یا قیمت یا مثل آن و یا ضرر و زیان ناشی از جرم یا دیه و آن را تأدیه ننماید دادگاه او را الزام به تأدیه نموده و چنانچه مالی از او در دسترس باشد آن را ضبط و به میزان محکومیت از مال ضبط شده استیفاء می‌نماید و در غیر این صورت بنا به تقاضای محکوم^۳ له، ممتنع را در صورتی که معسر نباشد استیفاء می‌نماید و در غیر این صورت بنا به تقاضای محکوم له، ممتنع را در صورتی که معسر نباشد تا زمان تأدیه حبس خواهد کرد».

۳. به پاورقی ۲ همین صفحه مراجعه شود.

۴. ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی ماده فوق بیان می‌دارد: «هرگاه محکوم علیه محکوم به را تأدیه ننماید به طریق ذیل عمل می‌شود: الف: چنانچه موضوع محکومیت استرداد عین مال باشد آن مال عیناً اخذ و به ذینفع تحویل می‌شود و اگر رد آن ممکن نباشد بدل آن (مثل یا قیمت) از اموال محکوم علیه بدون رعایت مستثنیات دین استیفاء می‌گردد.

ب: در مورد سایر محکومیت های مالی، با رعایت مستثنیات دین، مطابق مقررات قانون اجرای احکام مدنی مال وی جهت استیفاء محکوم به توقیف و به فروش می‌رسد.

ج: چنانچه استیفاء محکوم به به نحو مذکور ممکن نباشد محکوم علیه به درخواست ذینفع و به دستور مرجع صادر کننده حکم تا تأدیه محکوم به یا اثبات اعسار حبس می‌شود.

د: برای قبولی در هر دوره نهضت سواد آموزی و سایر موارد هفت روزه.

محکوم به با دادگاه صادر کننده حکم است دستور آزادی زندانی نیز باید از طرف دادگاه صادر کننده حکم باشد نه واحد اجرای احکام، بنابراین دادگاه صادر کننده حکم باید صریحاً دستور آزادی محکوم علیه را نیز صادر نماید.

(نظریه شماره ۷/۲۶۸۷ مورخ ۱۳۸۸/۵/۴)

۴. خودداری یا عدم توانایی عاقله از پرداخت دیه و تکلیف دادگاه

طبق ماده ۳۱۲ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۷۰ «هرگاه جانی دارای عاقله نباشد یا عاقله او نتواند دیه را در مدت سه سال بپردازد، دیه از بیت المال پرداخت می شود». نظر به این که مسئولیت عاقله به پرداخت دیه، ناشی از قانون و امری تکلیفی است نه ناشی از ارتکاب جرم یا مسئولیت جزائی عاقله، بنابراین مجوزی برای بازداشت عاقله وجود ندارد ولذا چنانچه دیه را نپردازد، لکن مالی داشته باشد با رعایت مستثنیات دین می توان با فروش اموال عاقله، دیه را پرداخت و اگر مالی نداشته باشد و دادگاه عدم توانایی عاقله را نسبت به پرداخت دیه احراز کند، دیه از بیت المال پرداخت می شود و نیازی به تقدیم دادخواست اعسار توسط عاقله نیست.

(نظریه شماره ۷/۲۶۸۹ مورخ ۱۳۸۸/۵/۴)

۵. عدم محاسبه ایام مرخصی در حبس بدل از جزای نقدی

مطابق مقررات مواد ۲۱۳-۲۱۷-۲۱۸-۲۱۹ آیین نامه اجرائی سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مصوب سال ۱۳۸۴^۱ زندانی که محکوم به پرداخت جزای نقدی است

۱. مواد فوق از آیین نامه اجرایی سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور به ترتیب بیان می دارند:

ماده ۲۱۳- در موارد ازدواج، فوت بستگان نسبی و سببی درجه نخست از طبقه نخست یا ابتلای آنان به بیماری حاد که به سبب آن برای مدت طولانی قادر به حرکت نباشند، یا بروز هرگونه حادثه غیر مترقبه و یا معضلی که اعزام محکوم به مرخصی را ایجاب نماید محکوم با اخذ تأمین متناسب به شرح تبصره ۲ ماده ۱۲۴ به مدت یک هفته به مرخصی اعزام می شود.
ماده ۲۱۷- به محکومان که در مدت تحمل کیفر در زمینه حرفه آموزی و اشتغال، حفظ و درک مفاهیم قرآن کریم و نهج البلاغه و فراگیری سایر امور بازپرورانه نظیر فعالیتهای آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی توفیقاتی به دست آوردند به تشخیص مسؤول بازپروری یا مؤسسه به شورای طبقه بندی معرفی و به ترتیب زیر مرخصی تشویقی اعطا خواهد شد:
الف: فراگیری یک حرفه ده روز؛

می تواند از مرخصی استفاده نماید، اما در خصوص احتساب ایام مرخصی جزو محکومیت وی ، آیین نامه مذکور در این خصوص ساکت و در قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری و قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب نیز در این مورد مقرراتی پیش بینی نشده است. لذا بلحاظ نداشتن مجوز قانون نمی توان ایام مرخصی زندانی را جزو محکومیت وی محاسبه نمود، نتیجتاً بابت جزای نقدی هم قابل احتساب نخواهد بود.
(نظریه شماره ۷/۲۷۱۸ مورخ ۱۳۸۸/۵/۵)

۶. عدم احتساب افزایش قیمت ملک در غرامت وارده به مشتری

با توجه به مواد ۳۹۰ و ۳۹۱ قانون مدنی^۱، در صورت مستحق للغير درآمدن کل یا بعض از مبیع باید علاوه بر رد ثمن چنانچه مشتری جاهل به فساد معامله باشد غرامت وارده به او را نیز بپردازد. غرامت وارده به مشتری علی الاصول خسارات و مخارجی است که مشتری در معامله مربوطه متحمل می شود نظیر مخارج دلالی و باربری و تعمیرات و امثال آن و شامل افزایش قیمت ملک نمی گردد.

(نظریه شماره ۷/۲۷۴۲ مورخ ۱۳۸۸/۵/۶)

ب : اشتغال منظم و ماهانه برای هر ماه ۳ روز؛

ج : برای حفظ هر جزء از قرآن کریم ده روز؛

ماده ۲۱۸ - بنا به پیشنهاد رئیس مؤسسه یا رئیس زندان، شورای طبقه بندی می تواند به محکومان مشغول به کار در مراکز حرفه آموزی و اشتغال، کارورزی کاردرمانی (اردوگاه) در هر هفته دو روز مرخصی اعطا نماید.

ماده ۲۱۹ - بنا به پیشنهاد رئیس مؤسسه یا رئیس زندان، شورای طبقه بندی با اخذ تأمین مناسب در صورت درخواست محکوم به مناسبت عید نوروز و عیدهای اقلیتهای دینی رسمی کشور می تواند به محکومان حداکثر هفت روز مرخصی اعطا نماید.

۱. ماده ۳۹۰ ق.م : اگر بعد از قبض ثمن مبیع کلاً یا جزئاً مستحق للغير درآید بایع ضامن است اگر چه تصریح به ضمان نشده باشد.

ماده ۳۹۱ ق.م : در صورت مستحق للغير درآمدن کل یا بعض از مبیع بایع باید ثمن مبیع را مسترد دارد و در صورت جهل مشتری به وجود فساد بایع باید از عهده غرامات وارده بر مشتری نیز برآید.

۷. مرجع صالح رسیدگی به جرم اخذ رشوه توسط مأمور

چنانچه فرد نظامی در مقام ضابط دادگستری مرتکب اخذ رشوه شود در دادسرا و دادگاههای عمومی رسیدگی خواهد شد و مورد نیز مشمول قانون تشدید مجازات مرتکبین اختلاس و ارتشاء... مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام خواهد بود ولی اگر اخذ رشوه در ارتباط با جرائم خاص نظامی بوده باشد در اینصورت رسیدگی به جرم در صلاحیت دادسرا و دادگاه نظامی خواهد بود و مجازات نیز طبق قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح تعیین می گردد.

(نظریه شماره ۷/۲۸۱۵ مورخ ۷/۵/۱۳۸۸)

۸. غیابی محسوب نشدن رأی در صورت متواری و ناشناخته بودن متهم

رأی غیابی طبق مواد ۱۸۰ و ۲۱۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری^۱ فقط ناظر به متهم بوده و در مواردی است که متهم معلوم و معین بوده ولی به وی دسترسی نباشد یا متهم یا وکیل وی در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده و لایحه - ای هم علیرغم ابلاغ قانونی اخطاریه، ارسال ننموده باشد، ولی نسبت به شاکی رأی همیشه حضوری است. لذا در مواردی که متهم متواری و ناشناخته است رأی غیابی موضوعاً منتفی

۱. ماده ۱۸۰ ق. آ. د. ک: «در مواردی که به متهم دسترسی نبوده و یا به علت شناخته نشدن در محل اقامت احضار و جلبش مقدور نباشد وقت رسیدگی با ذکر نوع اتهام (در صورت مصلحت و عدم وجود منع شرعی) در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار یا محلی برای یک نوبت درج می‌شود. تاریخ انتشار آگهی تا روز محاکمه نباید کمتر از یک ماه باشد. در صورت عدم حضور متهم در وقت مقرر و یا عدم ارسال لایحه دفاعیه و یا عدم معرفی وکیل، دادگاه در حقوق الناس و حقوق عمومی به صورت غیابی اقدام به رسیدگی نموده و رأی مقتضی صادر می‌نماید. رأی صادره پس از ابلاغ ظرف ده روز قابل واخواهی در همان دادگاه می‌باشد. در حقوق الله رسیدگی غیابی جایز نیست، دادگاه در صورت ظن قوی بر وقوع جرم تا دستیابی به متهم، پرونده را مفتوح می‌گذارد».

ماده ۲۱۷ ق. آ. د. ک: «در کلیه جرایم مربوط به حقوق الناس و نظم عمومی که جنبه حق الهی ندارد هرگاه متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده و یا لایحه نفرستاده باشند دادگاه رأی غیابی صادر می‌نماید، این رأی پس از ابلاغ واقعی ظرف ده روز قابل واخواهی در دادگاه صادر کننده رأی می‌باشد و پس از انقضای مهلت واخواهی برابر قانون تجدیدنظر احکام دادگاهها قابل تجدیدنظر است».

است. بنابراین در تصادف منجر به فوت، اگر قاتل از صحنه تصادف متواری شده و هیچگونه مشخصاتی از راننده مقصر و وسیله نقلیه در دست نباشد و مورد شناسایی قرار نگیرد و تحقیقات کامل و همه جانبه ای که به عمل آمده مفید فایده نبوده و به نتیجه نرسیده و شناسایی متهم در نهایت غیرممکن باشد و پرونده از این جهت کامل باشد با استفاده از ملاک ماده ۲۵۵ قانون مجازات اسلامی^۱ که خون مسلمان نباید هدر رود فقط در صورت مشخص بودن اولیای دم و تقاضای آنها دادسرا می تواند پرونده را بدون صدور کیفرخواست و با تنظیم گزارش جهت صدور حکم به پرداخت دیه از بیت المال یا از محل صندوق تأمین خسارت های بدنی موضوع ماده ۱۰ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل اشخاص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶^۲ به دادگاه ارسال کند. با این وصف موضوع صدور حکم غیابی در فرض سؤال منتفی است و دادگاه فقط با احراز شرایط قانونی به شرح مقررات یاد شده حکم بر پرداخت دیه مقتول به اولیای دم از محل بیت المال یا صندوق تأمین خسارت های بدنی موضوع ماده ۱۰ یاد شده حسب مورد صادر خواهد نمود و تا مشخص شدن اولیای دم و درخواست آنها دادسرا نمی تواند پرونده را جهت صدور حکم به دیه به دادگاه ارسال کند.

(نظریه شماره ۷/۲۸۱۹ مورخ ۱۳۸۸/۵/۷)

۱. ماده ۲۵۵ ق.م.ا: «هرگاه شخصی در اثر ازدحام کشته شود و یا جسد مقتولی در شارع عام پیدا شود و قرائن ظنی برای قاضی بر نسبت قتل او به شخص یا جماعتی نباشد حاکم شرع باید دیه او را از بیت المال بدهد و اگر شواهد ظنی نزد حاکم اقامه شود که آن قتل به شخص یا اشخاص معین منسوب است مورد از موارد لوث خواهد بود».

۲. ماده ۱۰ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل اشخاص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶: «به منظور حمایت از زیان دیدگان حوادث رانندگی، خسارتهای بدنی وارد به اشخاص ثالث که به علت فقدان یا انقضای بیمه نامه، بطلان قرارداد بیمه، تعلیق تأمین بیمه گر، فرار کردن و یا شناخته نشدن مسؤول حادثه و یا ورشکستگی بیمه گر قابل پرداخت نباشد یا به طور کلی خسارتهای بدنی خارج از شرایط بیمه نامه (به استثناء موارد مصرح در ماده «۷») توسط صندوق مستقلی به نام صندوق تأمین خسارتهای بدنی پرداخت خواهد شد. مدیر صندوق به پیشنهاد رئیس کل بیمه مرکزی ایران و تصویب مجمع عمومی و با حکم رئیس مجمع عمومی منصوب می گردد. مجموع عمومی صندوق با عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، کار و امور اجتماعی و دادگستری و رئیس کل بیمه مرکزی ایران حداقل یک بار در سال تشکیل می شود. بودجه، ترازنامه و خط مشی صندوق به تصویب مجمع خواهد رسید. متن کامل ترازنامه صندوق از طریق روزنامه رسمی و یکی از جرایم کثیرالانتشار منتشر خواهد شد.»

۹. قانونی نبودن ابطال تمبر بابت رسیدگی به اعتراض به قرارهای منع و موقوفی تعقیب

با توجه به اینکه اخذ هرگونه وجهی از مردم باید مستند به قانون باشد و قانون برای اعتراض به قرارهای منع تعقیب و موقوفی تعقیب صادره از دادسرا هزینه‌ای مقرر نکرده است اخذ هر وجهی بابت رسیدگی نسبت به اعتراض به قرارهای مزبور فاقد مجوز قانونی است. (نظریه شماره ۷/۲۸۷۱ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۲)

۱۰. لزوم تبعیت دادرسی از قرار جلب به محاکمه صادر شده توسط دادگاه

در مواردی که قرار منع یا موقوفی تعقیب صادر شده به وسیله قضات دادسرا (بازپرس یا دادیار) که به تأیید دادستان هم رسیده است نقض و قرار جلب محاکمه صادر شود نظر به این که تصمیم دادگاه برای قضات دادسرا لازم الاتباع است، بنابراین قاضی دادسرا اعم از بازپرس یا دادیار مکلف است متهم را به نحوی که دادگاه تکلیف نموده احضار و احیاناً جلب نماید و پس از تفهیم اتهام و استماع مدافعات وی و اخذ آخرین دفاع و صدور قرار تأمین کیفری و صدور قرار مجرمیت پرونده را جهت صدور کیفرخواست نزد دادستان ارسال که پس از تنظیم به دادگاه ارسال شود.

(نظریه شماره ۷/۲۹۱۳ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۳)

۱۱. اختصاص اجرای قسامه به دادگاه

با توجه به این که اجرای قسامه فقط بایستی توسط قاضی دادگاه انجام گیرد، بنابراین قضات دادسرا به محض احراز موارد لوث بدون اظهارنظر به مجرمیت یا منع تعقیب باید پرونده را برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم به دادگاه ذی صلاح ارسال نماید.

(نظریه شماره ۷/۲۹۱۳ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۳)

۱۲. معتبر نبودن بیمه شخص ثالث در غیر حوادث رانندگی

درست است که ماده ۲۱ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان

وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث^۱ محاکم قضائی را موظف نموده که در حوادث رانندگی منجر به خسارت بدنی بیمه نامه شخص ثالثی را که اصالت آن از سوی شرکت بیمه ذی ربط کتباً مورد تأیید قرار گرفته است تا میزان مندرج در بیمه نامه به عنوان وثیقه قبول نمایند لکن مفاد ماده خاص حوادث ناشی از رانندگی است و لاغیر و چون در چنین مواردی بایستی به نص توجه نمود بالطبع غیر از حوادث رانندگی در سایر پرونده های جزائی قابلیت اعمال رانخواهد داشت.

(نظریه شماره ۷/۲۹۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۷)

۱۳. منافع نداشتن دستور رفع تصرف عدوانی با رأی برائت یا منع تعقیب متهم

چنانچه مرجع رسیدگی کننده با عدم احراز سوء نیت، متصرف عدوان را از لحاظ جنبه کیفری تبرئه و یا قرار منع پیگرد صادر نماید، صدور دستور رفع تصرف عدوانی و اعاده به وضع سابق بلامانع است.

(نظریه شماره ۷/۲۹۵۱ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۷)

۱۴. عدم تسری توقیف حقوق مستخدمین به اضافه کاری، حق تألیف و ...

مطابق ماده ۹۶ از قانون اجرای احکام مدنی مصوب سال ۱۳۵۶^۲ (حسب المورد از حقوق و مزایای کارکنان سازمانها و مؤسسات دولتی ...) ربع و یا ثلث حقوق و مزایا توقیف می شود و این توقیف شامل اضافه کاری و حق تألیف و غیره نمی شود.

(نظریه شماره ۷/۲۹۶۳ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۷)

۱. ماده ۲۱ این قانون که مصوب ۱۳۸۷ است مقرر می دارد: «محاکم قضایی موظفند حوادث رانندگی منجر به خسارت بدنی، بیمه نامه شخص ثالثی را که اصالت آن از سوی شرکت بیمه ذی ربط کتباً مورد تأیید قرار گرفته است تا میزان مندرج در بیمه نامه به عنوان وثیقه قبول نمایند.»

۲. ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی: «از حقوق و مزایای کارکنان سازمانها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و شرکتهای دولتی و شهرداریها و بانکها و شرکتهای و بنگاههای خصوصی و نظایر آن در صورتی که دارای زن یا فرزند باشند ربع و الا ثلث توقیف می شود.»

۱۵. شمول حکم بازداشت مدیون ممتنع نسبت به کارمند دولت

در اعمال ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی^۱ تفاوتی بین کارمند دولت و غیر کارمند دولت (یا کارمند شرکت) نیست. در صورت وجود شرایط مقرر در این ماده بازداشت محکوم علیه هر چند کارمند دولت باشد بلاشکال است، ضمناً ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی و ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی مانعاً الجمع نمی باشند مگر اینکه حکم اسرار محکوم علیه صادر شده باشد که در اینصورت اعمال ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی منتفی شده و بلحاظ اینکه محکوم علیه غیر از حقوق ماهیانه درآمد دیگری ندارد طبق ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی میزان اقساط تعیین خواهد شد. (نظریه شماره ۷/۲۹۶۳ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۷)

۱۶. عدم ملازمه و تنافی بین رسیدگی هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری و انتظامی کارمند با

رسیدگی دادگاه

رسیدگی هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری و انتظامی کارمند ملازمه با رسیدگی و صدور حکم از ناحیه دادگاه در خصوص اتهام انتسابی وی ندارد، و هر یک از این دو مراجع می توانند به مسائلی که در حیطه صلاحیت اوست رسیدگی و حکم صادر کند و حتی احکام صادره همزمان نیز به معرض اجراء گذاشته می شود. (نظریه شماره ۷/۲۹۶۷ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۷)

۱. به پاورقی ۲ نظریه مشورتی (۲) همین ماهنامه مراجعه شود.

۱۷. بار اثبات استطاعت پرداخت مهریه، بر عهده مدعی استطاعت است

مهر معمولاً عندالمطالبه می باشد لکن چنانچه مطالبه آن مشروط به قدرت و استطاعت زوج باشد اثبات تحقق شرط مبنی بر استطاعت و توانائی زوج بر پرداخت مهریه با مدعی است در غیر اینصورت شرط مذکور عبث خواهد بود.

(نظریه شماره ۷/۲۹۸۲ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۸)

۱۸. منوط نبودن صدور گواهی حصر وراثت به داشتن شناسنامه

نظر به اینکه ملاحظه شناسنامه ورثه از لحاظ تعیین مشخصات آنها است و اگر دادگاه (در وضعیت فعلی شوراها حل اختلاف) به نحو دیگری هم این امر را احراز نماید، می تواند براساس آن اقدام نماید، بنابراین صدور گواهی حصر وراثت منوط به داشتن شناسنامه نیست.

(نظریه شماره ۷/۳۰۱۲ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۸)

۱۹. عدم تأثیر حضور مکفول در رفع اشتغال ذمه کفیل به پرداخت وجه الکفاله

در صورتی که تخلف کفیل در حاضر نمودن مکفول احراز گردد و اعتراض وی هم به دستور صادرشده توسط دادستان در دادگاه تجدیدنظر رد شده باشد حضور یا دستگیری بعدی مکفول و اجرای حکم درباره وی رافع مسؤولیت کفیل نمی باشد و با اشتغال ذمه کفیل بر پرداخت وجه الکفاله چاره ای جز پرداخت آن نمی باشد.

(نظریه شماره ۷/۳۰۱۸ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۸)

۲۰. عذر نبودن عدم حضور در کشور و جایز نبودن عدول از دستور اخذ وثیقه و وجه الکفاله

الف) معاذیر موجه همانست که در ماده ۱۱۶ قانون آیین دادرسی کیفری^۱ احصاء شده است و با توجه به نحوه بیان قانونگذار که افاده حصر می نماید، نمی توان چیزی بر آن افزود. به این ترتیب حضور متهم یا محکوم علیه در خارج از کشور عذر موجه به شمار نمی آید. ب) بر تقدیر اینکه متهم، کفیل یا وثیقه گذار مدعی داشتن عذر موجه برای توجیه عدم حضور خود در موعد معین و یا وجود یکی از شقوق مندرج در ماده ۱۴۳^۲ قانون مرقوم باشد براساس صدر همان ماده می تواند ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ دستور دادستان به دادگاه تجدیدنظر شکایت نماید و پس از سپری شدن این مهلت اعتراض و شکایتی مسموع نخواهد بود و دادستان نمی تواند از دستور خویش مبنی بر ضبط وثیقه یا اخذ وجه الکفاله عدول و از آن رفع اثر نماید. (نظریه شماره ۷/۳۰۱۸ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۸)

۱. ماده ۱۱۶ ق. آ. د. ک: «متهم موظف است در موعد مقرر حاضر شود و اگر نتواند باید عذر موجه خود را اعلام نماید. جهات زیر عذر موجه محسوب می شود:

۱ - نرسیدن احضار نامه یا دیر رسیدن به گونه ای مانع از حضور در وقت مقرر شود.

۲ - مرضی که مانع از حرکت است.

۳ - فوت همسر یا یکی از اقربا تا درجه سوم از طبقه دوم.

۴ - ابتلا به حوادث مهم از قبیل حریق و امثال آن.

۵ - عدم امکان تردد به واسطه حوادث قهری مانند طغیان رودخانه و امراض مسری، از قبیل وبا و طاعون.

۶ - در توقیف بودن.

۲. ماده ۱۴۳ ق. آ. د. ک: «متهم، کفیل و وثیقه گذار می توانند در موارد زیر ظرف (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ دستور رئیس حوزه قضایی در مورد پرداخت وجه التزام یا وجه الکفاله یا ضبط وثیقه به دادگاه تجدیدنظر شکایت نمایند:

الف: در صورتی که بخواهند ثابت نمایند متهم در موعد مقرر حاضر شده یا او را حاضر نموده اند یا شخص ثالثی متهم را حاضر نموده است.

ب: هرگاه بخواهند ثابت نمایند به جهات یاد شده در ماده (۱۱۶) این قانون متهم نتوانسته حاضر شود و یا کفیل یا یکی از جهات نتوانسته او را حاضر کند.

ج: هرگاه بخواهند ثابت نمایند متهم قبل از موعد فوت کرده است.

د: در صورتی که بخواهند ثابت نمایند پس از صدور قرار قبول کفالت یا التزام معسر شده اند.

تبصره: دادگاه در تمام موارد نسبت به شکایت، خارج از نوبت و بدون تشریفات دادرسی رسیدگی کرده، مادام که عملیات اجرایی را موقوف ننموده یا حکم به نفع کفیل یا وثیقه گذار یا متهم صادر نکرده عملیات یاد شده ادامه خواهد داشت و در صورت صدور حکم به نفع معترض، وجوه و اموال اخذ و ضبط شده، بازگردانده می شود.

بخش پنجم:

مصوبات هیأت وزیران

۱. اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۶/۴ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت بازرگانی و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور و به استناد ماده (۸۰) قانون تجارت الکترونیکی^۱ - مصوب ۱۳۸۲ - اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- به منظور نظارت بر حسن اجرای قانون تجارت الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲ - استقرار، پیاده سازی و توسعه تجارت الکترونیکی در کشور با استفاده از ابزارها و استانداردهای ملی و بین المللی و با عنایت به فرهنگ ایرانی و اسلامی و حمایت از فعالیتهای تجارت الکترونیکی و ارتقای سطح کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در اقتصاد و بازرگانی، مرکز توسعه تجارت الکترونیکی که از این پس در این اساسنامه به اختصار « مرکز » نامیده می شود، از تجمیع مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات، مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه و کمیته ملی ادیفکت تشکیل و تمامی وظایف، اختیارات، دارایی ها، تعهدات و نیروی انسانی وزارت بازرگانی در حوزه تجارت الکترونیکی و مراکز یاد شده به مرکز منتقل می شود.

ماده ۲- مرکز دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و به صورت مؤسسه دولتی وابسته به وزارت بازرگانی خواهد بود و با رعایت قوانین و مقررات مربوط و این اساسنامه اداره می شود.

ماده ۳- وظایف مرکز عبارت است از:

۱- برنامه ریزی، ارایه راهکارها، پشتیبانی و نظارت به منظور:

الف - بهره برداری از بسترها، راهبردها و نوآوری تجارت الکترونیکی در سطح کشور.

ب - ارایه تسهیلات و حمایت از ایجاد و توسعه زیرساخت های فنی، سرمایه های انسانی، قانونی، حاکمیتی و امنیتی توسعه تجارت الکترونیکی.

۱ . ماده ۸۰ قانون تجارت الکترونیکی: « وزارت بازرگانی موظف است به منظور حمایت از فعالیت های تجارت الکترونیکی، با تجمیع واحدهای ذی ربط، مرکزی را در این وزارتخانه ایجاد نماید. اساسنامه و آیین نامه این مرکز به پیشنهاد مشترک وزارت بازرگانی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.»

- پ - فرهنگ‌سازی و آموزش جهت توسعه و ترویج استفاده از تجارت الکترونیک در فرایندهای کسب و کار مبتنی بر استانداردهای ملی و بین‌المللی.
- ت - توسعه کاربردها نوآوری‌ها در جهت دستیابی به منافع تجارت الکترونیکی در اقتصاد کشور.
- ث - توسعه فعالیتهای تدارکاتی و معاملاتی به صورت تجارت الکترونیکی.
- ج - استانداردسازی فعالیتهای اطلاع‌رسانی تجاری.
- چ - حمایت از گسترش بازارهای داد و ستد الکترونیکی.
- ح - ساماندهی فعالیت ایستگاههای تجارت الکترونیکی کشور.
- خ - فراهم‌سازی زمینه تعاملات ملی و بین‌المللی در تجارت الکترونیکی.
- د - تسهیل تجارت از طریق استفاده از ابزارها، مدل‌ها و استانداردهای تجارت الکترونیکی ملی و بین‌المللی و ایجاد پنجره واحد تجاری.
- ۲- بررسی زمینه‌های مرتبط با تجارت الکترونیکی و ارایه پیشنهادات لازم جهت تأیید مراجع ذی‌صلاح.
- ۳- تدوین مقررات، استانداردها و ضوابط مربوط به تجارت الکترونیکی و پیشنهاد به مراجع ذی‌صلاح جهت تصویب.
- ۴- تدوین و نظارت بر اجرای ضوابط و مقررات استاندارد و یکپارچه در حوزه اطلاع‌رسانی تجاری به صورت الکترونیکی.
- ۵ - ایجاد، نگهداری و پشتیبانی از مرکز داده بخش بازرگانی در چهارچوب نظام جامع فناوری اطلاعات کشور.
- ۶ - همکاری و تعامل با مراجع و سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای ذی‌ربط.
- ۷- ارایه خدمات صدور گواهی الکترونیکی کشور.
- ۸ - ایجاد و توسعه نظام ملی طبقه‌بندی و خدمات شناسه کالا و خدمات.
- ۹- جمع‌آوری، تهیه و تدوین گزارش‌های سالانه عملکرد تجارت الکترونیکی.

۱۰- پیگیری و پیشنهاد تدوین ضوابط و مقررات درخصوص جرایم و مجازات‌ها (موضوع باب چهارم قانون تجارت الکترونیکی) به مراجع ذیصلاح.

۱۱- ارایه چهارچوب و ضوابط حمایت از مصرف‌کنندگان در فضای تجارت الکترونیکی براساس فصل اول از باب سوم قانون تجارت الکترونیکی.

۱۲- پیشنهاد اصلاح این اساسنامه با توجه به مقتضیات زمان و رشد تجارت الکترونیکی. ماده ۴- به منظور تعیین سیاست‌های تجارت الکترونیکی کشور کارگروهی متشکل از اعضای زیر تشکیل خواهد شد:

- ۱- وزیر بازرگانی (رئیس کارگروه)
- ۲- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۳- وزیر راه و ترابری
- ۴- وزیر صنایع و معادن
- ۵- وزیر امور اقتصادی و دارایی
- ۶- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۷- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور
- ۸- معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور
- ۹- سه نفر صاحب‌نظر در امور تجارت الکترونیکی که توسط رئیس کارگروه تعیین می‌شوند.

تبصره ۱- در اولین جلسه تشکیل کارگروه، یک نفر از اعضاء به عنوان نایب رئیس انتخاب خواهد شد.

تبصره ۲- کارگروه از وزرا یا رؤسای دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط حسب مورد بدون حق رأی برای شرکت در جلسات کارگروه دعوت خواهد کرد.

تبصره ۳- کارگروه می‌تواند حسب مورد کمیسیون تخصصی تشکیل دهد و هر یک از اعضای کارگروه می‌توانند یکی از معاونان خود را برای شرکت در جلسات کمیسیون تخصصی کارگروه معرفی نمایند.

تبصره ۴- دبیرخانه کارگروه در مرکز مستقر می‌باشد و رییس مرکز به عنوان دبیر کارگروه تعیین می‌شود.

ماده ۵ - رییس مرکز از بین افراد صاحب‌نظر در امور اقتصاد و تجارت الکترونیکی و دارای تحصیلات دانشگاهی و سوابق اجرایی مربوط با حکم وزیر بازرگانی برای مدت چهار سال انتخاب و انتصاب مجدد وی برای دوره‌های بعد بلامانع است.

ماده ۶ - وظایف و اختیارات رییس مرکز به شرح زیر است:

۱- اداره امور مرکز و نظارت بر حسن اجرای وظایف آن.

۲- اخذ تصمیم و صدور دستور درباره امور مالی، اداری و استخدامی مرکز در حدود تشکیلات و بودجه مصوب و مقررات مربوط و امضای نامه‌ها و مکاتبات.

۳- پیشنهاد اصلاح ساختار تشکیلاتی مرکز به وزیر بازرگانی جهت طی مراحل قانونی تصویب به مراجع ذی‌صلاح.

۴- پیشنهاد تسهیلات و مشوقها برای توسعه تجارت الکترونیکی به وزارت بازرگانی و نظارت بر حسن اجرای آن پس از تصویب مراجع ذی‌ربط.

۵ - تهیه و تنظیم گزارش مالی و پیشنهاد بودجه مرکز به وزارت بازرگانی جهت تصویب در مراجع ذی‌ربط.

۶ - نصب و عزل کارکنان مرکز بر طبق مقررات مربوط و براساس تشکیلات مصوب.

۷- نمایندگی مرکز در مقابل اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی و نیز مراجع قضایی با حق توکیل به غیر.

۸ - ارجاع دعاوی به داوری و تعیین داور و پایان دادن دعاوی به صلح با رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی.

۹- معرفی امضاهای مجاز برای استفاده از حساب‌های بانکی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

۱۰- انجام اقدامات لازم برای برقراری ارتباط با تشکل‌ها، مراجع و سازمان‌های داخلی و خارجی مرتبط با امر تجارت الکترونیکی برای تحقق اهداف مرکز.

- ۱۱- تهیه گزارش عملکرد سالانه مرکز و ارایه آن به وزیر بازرگانی و کارگروه یاد شده.
- ۱۲- امضای قراردادهای و اسناد تعهدآور.
- ماده ۷- رئیس مرکز می تواند به مسئولیت خود تمام یا قسمتی از اختیارات و وظایف خود را به هر یک از کارکنان تفویض نماید.
- تبصره - تفویض اختیارات موضوع این ماده نافی مسئولیت های نهایی و پاسخگویی رئیس مرکز به مراجع ذیصلاح نمی باشد.
- ماده ۸- منابع مالی مرکز همه ساله در لوایح بودجه سالانه پیش بینی می شود.
- ماده ۹- سال مالی مرکز از اول فروردین ماه تا پایان اسفند ماه هر سال می باشد.
- ماده ۱۰- دارندگان حق امضای چکها و اسناد تعهدآور مالی عبارتند از رئیس مرکز یا معاون ذی ربط وی و همچنین ذی حساب مرکز به صورت ثابت.
- ماده ۱۱- وزارت بازرگانی مکلف است ظرف دو ماه پس از ابلاغ این اساسنامه، ساختار تشکیلاتی مرکز را تهیه و جهت تصویب به معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور ارایه نماید. معاونت یاد شده مکلف است ظرف دو ماه تشکیلات مذکور را با رعایت مقررات مربوط تأیید یا اصلاح نماید.
- ماده ۱۲- مرکز، نقطه تماس جمهوری اسلامی ایران با سازمان های بین المللی و منطقه ای فعال در تجارت الکترونیکی با هماهنگی وزارت امور خارجه است.
- ماده ۱۳- تمامی حقوق مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی ناشی از دارایی مرکز شماره گذاری کالا و خدمات از تاریخ ابلاغ این اساسنامه به مرکز منتقل می گردد.
- این اساسنامه به موجب نامه شماره ۸۸/۳۰/۳۶۰۱۹ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ شورای نگهبان به تأیید شورای یاد شده رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۲. تصویب نامه در خصوص تفویض اختیارات هیئت وزیران در ماده (۷۹) قانون تجارت

الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۸۸/۶/۴ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

- ۱- اختیارات هیئت وزیران مندرج در ماده (۷۹) قانون تجارت الکترونیکی^۱ - مصوب ۱۳۸۲ - به کارگروهی متشکل از وزیران بازرگانی (رییس)، ارتباطات و فناوری اطلاعات، راه و ترابری، صنایع و معادن و امور اقتصادی و دارایی تفویض می شود.
 - ۲- مصوبات اکثریت وزیران یادشده پس از تأیید رییس جمهور، با رعایت ماده (۱۹) آیین نامه داخلی هیئت دولت قابل صدور است.
- (نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۳. اصلاح آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۷۴۰۰۲-۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۶ سازمان حفاظت محیط

۱. ماده ۷۹ قانون تجارت الکترونیکی: « وزارت بازرگانی موظف است زمینه های مرتبط با تجارت الکترونیکی را که در اجرای این قانون موثر می باشند شناسائی کرده و با ارائه پیشنهاد و تأیید شورای عالی فناوری اطلاعات، خواستار تدوین مقررات مربوطه و آیین نامه های این قانون توسط نهادهای ذی ربط شود. این آیین نامه ها و مقررات پس از تصویب هیات وزیران به مرحله اجرا درخواهند آمد. سایر آیین نامه های مورد اشاره در این قانون به ترتیب ذیل تهیه خواهند شد:

- الف - آیین نامه مربوط به مواد (۳۸) و (۴۲) این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های بازرگانی، امور اقتصادی و دارائی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.
- ب - آیین نامه مربوط به مواد (۵۶) و (۵۷) این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های بازرگانی و فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.
- ج - آیین نامه مربوط به ماده (۶۰) این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ تصویب نمودند:

۱- در تبصره ماده (۲) آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها، موضوع تصویب نامه شماره ۲۸۴۸۸/ت/۳۲۵۶۱ هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۰ عبارت « مدیرکل دفتر شهری و روستایی استانداری» به عبارت « مدیرکل حفاظت محیط زیست استان» تغییر می یابد.

۲- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۳) اضافه می گردد:

تبصره - پیشنهادهای موضوع بندهای (۵)، (۶) و (۷) جهت تصویب به شورای عالی حفاظت محیط زیست ارائه و در صورت نیاز به تصویب نهایی در نهادهای دیگر به آنها ارجاع می گردد.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۲۸ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.
(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۸ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰)

۴. آیین نامه اجرایی ماده (۱۹) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان

وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث

وزیران عضو کمیسیون لوایح در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۴ بنا به پیشنهاد شماره ۷۸۸۶/۱/۶/۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۳ وزارت کشور و به استناد ماده (۱۹) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث - مصوب ۱۳۸۷- و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- حرکت وسایل نقلیه موتوری زمینی بدون داشتن بیمه نامه شخص ثالث معتبر ممنوع است. دارندگان اینگونه وسایل نقلیه مکلفند مدرک بیمه نامه یادشده را هنگام رانندگی به همراه داشته باشند و در صورت درخواست مأموران راهنمایی و رانندگی یا پلیس راه ارائه نمایند. در صورتی که وسیله نقلیه مزبور فاقد بیمه نامه شخص ثالث معتبر باشد، مأموران

یادشده یا پلیس راه موظفند ضمن صدور برگ جریمه و الزام راننده متخلف به پرداخت جریمه تعیین شده، وسیله نقلیه را در نزدیکترین پارکینگ عمومی یا محل مطمئن دیگری توقیف نمایند.

تبصره ۱- منظور از محل مطمئن، هر محلی که به تشخیص پلیس مناسب برای نگهداری وسایل نقلیه می باشد.

تبصره ۲- مسئولیت ورود خسارت به وسیله نقلیه در حین انتقال به عهده حمل کننده و در طی دوران توقیف به عهده مسئول محلی است که تحت عنوان محل مطمئن، وظیفه نگهداری از وسایل نقلیه را به عهده دارد.

تبصره ۳- راهنمایی و رانندگی و پلیس راه مجازند نسبت به کنترل مستمر و دوره ای بیمه نامه شخص ثالث وسایل نقلیه موتوری زمینی اقدام نمایند.

ماده ۲- مأموران راهنمایی و رانندگی و پلیس راه موظفند به هنگام کنترل و اجرای قوانین و مقررات مربوط به تخلفات رانندگی و ارایه هرگونه خدمات به دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی (به غیر از هنگام اسقاط خودرو) نیز مدرک بیمه نامه شخص ثالث را مطالبه و کنترل نموده و در صورتی که وسیله نقلیه مزبور فاقد بیمه نامه شخص ثالث معتبر باشد، براساس ماده (۱) عمل کنند.

ماده ۳- در صورتی که ارایه بیمه نامه معتبر برای رانندگان وسایل نقلیه عمومی حمل بار یا مسافر مستلزم صرف زمان باشد، شخص راننده و مؤسسه یا شرکت مربوط موظفند با توجه به شرایط و موقعیت مسافران، به نحو مطمئن و مناسب نسبت به انتقال مسافران تا مقصد و همچنین جبران خسارت وارد شده اقدام نمایند و در خصوص وسایل نقلیه باربری نیز مسئولیت و خسارت های ناشی از حمل و نگهداری محمولات در مدت توقیف به عهده مؤسسه مربوط و دارنده و راننده می باشد.

ماده ۴- رفع توقیف وسیله نقلیه موتوری زمینی که به دلیل فقدان بیمه نامه شخص ثالث توقیف گردیده است، صرفاً مستلزم ارایه بیمه نامه معتبر توسط دارنده وسیله نقلیه به مرجع توقیف کننده می باشد.

ماده ۵ - دارندگان وسیله نقلیه موتوری زمینی موظفند ظرف چهل و پنج روز پس از توقیف با ارایه بیمه‌نامه شخص ثالث معتبر برای رفع توقیف وسیله نقلیه موتوری زمینی خود اقدام نمایند و چنانچه ظرف مدت مذکور اقدامات لازم را به عمل نیاورند، پلیس راهنمایی و رانندگی یا پلیس راه موظف است مراتب را جهت تعیین تکلیف به مرجع قضایی صالح اعلام نماید.

ماده ۶ - سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا در بارنامه وسایل نقلیه باربری و صورت وضعیت مسافری، شماره بیمه‌نامه شخص ثالث و تاریخ انقضای آن درج گردد.

ماده ۷- پلیس راهور نیروی انتظامی مکلف است در صورت احراز تخلف شرکت یا مؤسسه حمل و نقل در صدور بارنامه یا صورت وضعیت مسافری برای وسیله نقلیه عمومی فاقد بیمه‌نامه شخص ثالث، مراتب را در اسرع وقت جهت اجرای قانون به وزارت راه و ترابری اعلام نماید.

ماده ۸ - بیمه مرکزی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا امکان صدور بیمه‌نامه شخص ثالث توسط شرکت‌های بیمه‌ای در حداقل زمان ممکن با پیش‌بینی ساز و کار لازم صورت گیرد، به نحوی که بیمه‌گذار در محل، قادر به پرداخت حق بیمه و اخذ قرارداد شخص ثالث باشد.

ماده ۹- بیمه مرکزی ایران در نقاطی از جاده‌ها که گلوگاه کنترلی بوده و توسط پلیس راهور نیروی انتظامی و با هماهنگی وزارت راه و ترابری تعیین می‌شود (ترجیحاً جنب پاسگاه‌ها یا ایستگاه‌های پلیس راه) نسبت به اتخاذ ساز و کار لازم برای ایجاد جایگاه‌های صدور بیمه‌نامه شخص ثالث توسط شرکت‌های بیمه‌ای اقدام نماید.

ماده ۱۰- بیمه مرکزی ایران موظف است ظرف دو ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه، ترتیبی اتخاذ نماید که با استعلام شماره پلاک انتظامی یا سایر مشخصات فنی خودرو توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سابقه بیمه‌ای شخص ثالث آن قابل ارایه باشد تا از توقیف

وسایل نقلیه موتوری زمینی که رانندگان آنان مدارک بیمه‌ای معتبر به همراه ندارند، جلوگیری شود.

ماده ۱۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا امکان دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی آن نیرو در ارتباط با مواردی از قبیل مشخصات وسایل نقلیه موتوری زمینی، گواهینامه‌های صادر شده و همچنین سوابق تخلفات و تصادفات رانندگان، از طریق سیستم رایانه‌ای برای بیمه مرکزی ایران و شرکت‌های بیمه فراهم گردد. این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۲۹ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۸ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰)

۵. تصویب نامه در خصوص تعرفه صدور گذرنامه برای افراد زیر هجده سال تمام

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۳ بنا به پیشنهاد شماره ۱۲۰۸۵۰/۱/۶/۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۴ وزارت کشور و به استناد ماده (۳۳) قانون گذرنامه - مصوب ۱۳۸۰ - تصویب نمود:

تعرفه صدور گذرنامه برای افراد زیر هجده سال تمام، پنجاه درصد (۵۰٪) بهای صدور گذرنامه می‌باشد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۱ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۳)

۶. آیین نامه تأمین آتیه مهر امام رضا (ع)

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۸ که در مرکز استان خراسان رضوی تشکیل شد، بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت رفاه و تأمین اجتماعی، وزارت مسکن و شهرسازی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با هدف تأمین آتیه فرزندان ایرانی و برای مشارکت و حمایت از تهیه مسکن، ازدواج، اشتغال و تحصیل آنان، آیین نامه تأمین آتیه مهر امام رضا (ع) را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- در این تصویب نامه، اصطلاحات و عبارت زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - طرح: طرح تأمین آتیه مهر امام رضا (ع).

ب - مجری: صندوق مهر امام رضا (ع) که اجرای این طرح را به نیابت از دولت عهده دار است.

ج - امین: سازمان حسابرسی که نظارت بر طرح را برعهده دارد.

د - ولی: سرپرست اعم از والدین، وکیل قانونی یا قیم نوزاد.

هـ - صاحب حساب: متولدین پس از تاریخ تصویب این تصویب نامه که توسط مجری برای آنها حساب افتتاح می شود.

و - کارگروه: کارگروهی بامسئولیت وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و با عضویت وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت مسکن و شهرسازی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور که به منظور تهیه و تدوین دستورالعملهای موردنیاز برای اجرای طرح تشکیل می شود.

ز - موجودی اولیه: مبلغ حداقل ده میلیون (۱۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال که توسط مجری به حساب نوزاد واریز می شود.

ح - مؤسسات سرمایه گذاری: بانکها، شرکتهای بیمه و شرکتهای سرمایه گذاری که توسط مجری با آنها برای اجرای طرح، قرارداد منعقد می شود.

ط - سن برداشت: حداقل ۱۸ سالگی صاحب حساب.

ماده ۲- با تولد هر نوزاد ایرانی (براساس اعلام سازمان ثبت احوال کشور) و در صورت تقاضا، حساب سپرده پس اندازی با مبلغ اولیه حداقل ده میلیون (۱۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال توسط مجری به نام نوزاد و به عنوان موجودی اولیه طرح افتتاح می شود.

ماده ۳- مجری متناسب با سهمی که کارگروه براساس وضعیت درآمدی خانوارها در سقف اعتبارات مصوب سالانه تعیین می کند و براساس میزان مشارکت دوره ای ولی، به سپرده گذاری برای صاحب حساب اقدام می نماید.

تبصره ۱- افراد خیر می توانند عهده دار مشارکت سهم ولی در سپرده گذاری شوند.

تبصره ۲- دوره زمانی سپرده گذاری سهم دولت تا سن بیست سالگی می باشد. صاحب حساب می تواند پس از سن برداشت به منظور بهره مندی بیشتر به سپرده گذاری ادامه دهد.

ماده ۴- چنانچه ولی یا صاحب حساب قبل از هجده سالگی مبادرت به برداشت سهم خود نماید، به استثنای بیماریهای صعب العلاج، موجودی اولیه و سهم دولت نزد مجری باقی می ماند تا در راستای امور موضوع ماده (۵) این آیین نامه به کار گرفته شود.

ماده ۵ - کارگروه مکلف است دستورالعمل موارد استفاده از منابع طرح برای امور زیر را تدوین و ابلاغ و بر حسن اجرای آنها نظارت کند:

الف - تأمین مسکن برای صاحب حساب.

ب - ایجاد فرصت شغلی اولیه برای کسب و کار صاحب حساب.

ج - هزینه های ازدواج صاحب حساب.

د - تحصیلات عالی و حوزوی صاحب حساب.

ه - درمان بیماریهای صعب العلاج صاحب حساب.

و - هزینه های حج تمتع.

تبصره ۱- استفاده از منابع طرح به جز موارد مندرج در این ماده ممنوع است.

تبصره ۲- کارگروه مجاز است نسبت به افزایش موجودی اولیه برای متولدین در سالهای بعد از سقف اعتبارات مصوب اقدام نماید.

ماده ۶ - مجری مکلف است با هدف استفاده بهینه از منابع و تأمین پوششهای اجتماعی مناسب منظور شده در این طرح، نسبت به انعقاد قرارداد سرمایه‌گذاری با مؤسسات سرمایه‌گذاری در چارچوب دستورالعملی که به تصویب کارگروه می‌رسد، اقدام نماید.

ماده ۷- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور براساس اعلام کارگروه، منابع مالی لازم را در لوایح بودجه سنواتی یا منابع قانونی دیگر پیش‌بینی می‌نماید.

ماده ۸ - وزارت مسکن و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظفند اراضی موردنیاز ساخت واحدهای مسکونی طرح را تأمین و تسهیلات لازم را ازجمله وضع نرخ ترجیحی در واگذاری اراضی ارایه نمایند.

ماده ۹- بیمه مرکزی ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظفند براساس درخواست کارگروه حسب مورد، دستورالعملهای بیمه‌ای و بانکی موردنیاز برای اجرای طرح را تدوین و تصویب نمایند.

ماده ۱۰- امین طرح مکلف است هر سال نسبت به بررسی نحوه اجرای طرح اقدام و گزارشهای مالی و عملکرد را به کارگروه ارایه کند.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۸۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۰)

۷. آیین‌نامه نحوه پرداخت یارانه در حوزه نشر و مطبوعات

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۳ بنا به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، موضوع نامه شماره ۱۰۰/۹۹۴۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۳۰ معاونت یادشده و به استناد بند «ز» ماده (۱۰۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳- آیین‌نامه نحوه پرداخت یارانه در حوزه نشر و مطبوعات را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- به منظور ساماندهی نظام پرداخت یارانه حوزه نشر و مطبوعات و اجرای بخشی از بند «ز» ماده ۱۰۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی

ایران - مصوب ۱۳۸۳ - اعتبار ردیف پیش‌بینی شده به منظور حمایت از نشر کتاب و مطبوعات به شیوه‌های حمایتی مشخص شده در این آیین‌نامه هزینه می‌شود.

بخش اول - حوزه کتاب

ماده ۲- پرداخت یارانه مصرف‌کنندگان کتاب به شیوه‌های زیر صورت می‌گیرد:

۱- انتشار کارت اعتباری یا بن ارزشی خرید کتاب برای استفاده اقشار جامعه با اولویت

گروه‌های زیر:

الف - دانش‌آموزان به ویژه در مقطع دبیرستان.

ب - دانشجویان در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری.

ج - طلاب علوم دینی در مقاطع مقدماتی، سطح و خارج.

د - اساتید اهل قلم و فرهیختگان برجسته کشور.

۲- تخفیف در بهای کتاب در زمان برگزاری نمایشگاه‌های کتاب، حداقل معادل تخفیفی

که ناشران در نمایشگاه به خریداران کتاب اعطاء می‌نمایند.

۳- پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز بابت حمایت از خرید کتب خارجی توسط دانشجویان،

اساتید، پژوهشگران، اهل قلم و کتابخانه‌های کشور از نمایشگاه بین‌المللی کتاب در داخل

کشور، تا سقف نه میلیون (۹,۰۰۰,۰۰۰) دلار.

تبصره ۱- حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) اعتبار منظور شده، در بند (۱) ماده (۲) برای اعطای

کارت اعتباری یا بن ارزشی به دانش‌آموزان، دانشجویان و طلاب هزینه می‌شود.

تبصره ۲- حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از اعتبار این بخش از آیین‌نامه به ماده (۲) اختصاص

می‌یابد.

ماده ۳- خرید و اهدای کتاب به منظور تقویت کتابخانه‌های کشور، ارتقاء فرهنگ عمومی

و گسترش فرهنگ کتابخوانی با رویکرد افزایش دسترسی مخاطبان با سلیق مختلف به

کتاب، به‌خصوص جوانان، براساس دستورالعملی است که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی تنظیم می‌شود.

تبصره ۱- کتابخانه‌های شخصی که مورد استفاده عموم نمی‌باشد مشمول این ماده نمی‌شود.

تبصره ۲- مؤسسات فرهنگی و پژوهشی غیردولتی از طریق اهدای کتابهای خریداری شده از محل اعتبار این بخش، مورد حمایت قرار می‌گیرند.

تبصره ۳- حداکثر سی درصد (۳۰٪) اعتبار این بخش از آیین‌نامه، در ماده (۳) هزینه می‌شود.

ماده ۴- کمک به شبکه توزیع کتاب برای افزایش دسترسی استفاده‌کنندگان کتاب، از طریق پرداخت یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی به منظور کمک به خرید، احداث یا راه‌اندازی انبار، تجهیزات توزیع کتاب، کتابفروشی و مجتمع‌های فروشگاهی کتاب و نمایشگاه و فروشگاههای سیار کتاب و مراکز پخش کتاب، حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) اعتبار این بخش از آیین‌نامه اختصاص می‌یابد.

ماده ۵ - حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) اعتبار موضوع این بخش از آیین‌نامه بابت کمک به انتشار آثار ارزشمند و اطلاع‌رسانی و تبلیغات کتاب و راه‌اندازی پایگاههای تازه‌های کتاب و برگزاری نمایشگاههای استانی اختصاص می‌یابد.

تبصره - صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و شهرداریها موظفند در زمینه تبلیغات عمومی برای ایجاد انگیزه در ترویج کتابخوانی و اطلاع‌رسانی در زمینه کتاب از طریق تبلیغات رسانه‌ای، محیطی و شهری همکاری لازم را به عمل آورند.

ماده ۶ - افزایش یا کاهش حداقل‌ها و حداکثرهای مورد عمل به عنوان سهم اعتباری هر ماده در این بخش تا ده درصد (۱۰٪) براساس شرح عملیات موافقتنامه متبادله قابل تغییر است.

بخش دوم - حوزه مطبوعات

ماده ۷- نشریاتی که از هیئت نظارت بر مطبوعات مجوز اخذ نموده و در موعد مقرر انتشار آن آغاز شده باشد، می‌توانند متقاضی حمایت‌های موضوع این آیین‌نامه باشند. تبصره ۱- تمام نشریاتی که مجوز نشر دریافت می‌دارند پس از حداقل یک دوره شش ماهه انتشار و احراز شرایط و ضوابط قانونی مصرح در قانون مطبوعات، می‌توانند در فهرست حمایت قرار گیرند.

تبصره ۲- خبرنامه‌های داخلی سازمانها و نهادهای دولتی و غیردولتی، مشمول حمایت‌های موضوع این آیین‌نامه نمی‌باشند.

تبصره ۳- اعلام وصول به موقع و تأیید گزارش شمارگان (تیراژ) منتشره هر نشریه از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از شرایط احراز دریافت حمایت‌های موضوع این آیین‌نامه است.

ماده ۸ - به منظور اعطای فرصت برای خودکفایی و افزایش توان نشریات کشور، پرداخت نقدی به نشریات با توجه به تعداد صفحات و شمارگان آنها تا شصت درصد (۶۰٪) اعتبار مصوبات این بخش از آیین‌نامه به شرح جدول زیر صورت می‌گیرد:

نوع نشریه	مشخصات هر صفحه		مبلغ حمایت از انتشار هر صفحه در هر شماره (ریال)	شمارگان مورد حمایت
	گرمای	قطع		
روزنامه	۴/۸ (کاهی)	۴۲×۶۰	۳۳	حداکثر تا سقف ۱۰۰ هزار نسخه
هفته نامه و دو شماره در هفته	۴۸/۸ (کاهی)	۳۱×۴۳	۱۷	حداکثر تا سقف ۷۰ هزار نسخه
دو هفته نامه	۴۸/۸ (کاهی)	۲۱×۲۸	۸	حداکثر تا سقف ۸۰ هزار نسخه
ماهنامه، دو ماهنامه، فصلنامه، دو فصلنامه، سالنامه، دو سالنامه	۷۰ (سفید)	۲۱×۲۸	۱۶	حداکثر تا سقف ۹۰ هزار نسخه

تبصره ۱- ارقام جدول یادشده با توجه به عمومیت مشخصات نشریات موجود در اندازه‌های یادشده محاسبه شده است، در صورت تفاوت قطع صفحات، گرماژ و نوع کاغذ مورد استفاده نشریات با قطع و گرماژ مندرج در جدول یادشده به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مبلغ حمایت از انتشار هر صفحه بر این اساس برای این نشریات تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- چنانچه حجم آگهی‌ها و گزارش آگهی‌های (رپرتاژ آگهی) مندرج در نشریات بیش از سی درصد (۳۰٪) صفحات نشریات باشد به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از میزان صفحات مورد حمایت به تناسب کاسته می‌شود.

ماده ۹- نشریات با محتوای زیر از حمایت ویژه برخوردار می‌گردند:

الف - نشریات استانی (محلی) و منطقه‌ای.

ب - نشریات کودک و نوجوان و بانوان.

ج - نشریات با موضوع معارف دینی و قرآنی.

د - نشریات علمی و تخصصی.

تبصره - ویژه نامه‌هایی که با موضوع انقلاب اسلامی و ارزشهای دفاع مقدس منتشر می‌شوند مشمول حمایت ویژه می‌گردند.

ماده ۱۰- نشریات در صورت بالا بودن کیفیت عملکرد محتوایی شامل مواردی چون نسبت اخبار و مطالب تولیدی اختصاصی، تناسب شمارگان و برگشتی نشریه، مطالب علمی، آموزشی مرتبط با زمینه انتشار، ترویج ارزش‌های والای اجتماعی و دینی، ترویج اتحاد ملی و انسجام اسلامی، رعایت اصول روزنامه‌نگاری و چاپ همزمان با انعکاس الکترونیکی نشریه بر اساس جداول امتیازبندی (تهیه شده توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) محاسبه و مورد حمایت ویژه قرار می‌گیرند.

ماده ۱۱- افزایش سهم نشریات موضوع مواد (۹) و (۱۰) حداکثر تا سی درصد (۳۰٪) اعتبار این بخش از آیین‌نامه و هر مورد حداکثر تا سه برابر جدول موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه قابل اعمال می‌باشد.

ماده ۱۲- به منظور تشویق دریافت نشریات از طریق اشتراک به اشخاص حقیقی یا حقوقی که مطبوعات مورد نظر خود را از طریق سیستم اشتراک دریافت دارند، تا پنجاه درصد (۵۰٪) بها پشت جلد تخفیف داده خواهد شد.

تبصره - حداقل ده درصد (۱۰٪) اعتبار این بخش از آیین نامه بدون منظور و پرداخت هزینه های توزیع سیستم اشتراک مصرف می شود.

ماده ۱۳- چنانچه شمارگان اعلام شده نشریات در بازرسی های اتفاقی، مغایر شمارگان اعلام شده آنان باشد، میزان حمایت از این نشریات به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به یک سوم حمایت های جدول موضوع ماده (۸) براساس شمارگان واقعی آنها کاهش می یابد.

ماده ۱۴- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است عملکرد مالی، عملیاتی و تحلیلی این آیین نامه را هر سال به هیئت وزیران گزارش نماید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۰)

۸. اساسنامه سازمان مدارس غیر دولتی و توسعه مشارکت های مردمی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۵/۲۵ بنا به پیشنهاد شماره ۳۵۲۳/۱ مورخ ۳۰/۳/۱۳۸۷ وزارت آموزش و پرورش و به استناد تبصره ماده (۱) قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی - مصوب ۱۳۸۷ - اساسنامه سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت های مردمی را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این اساسنامه در معانی مشروح زیر به کار می روند:

الف - مراکز: مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی.

ب - سازمان: سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت های مردمی.

پ - مدارس: مدارس غیردولتی.

ت - قانون: قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی - مصوب ۱۳۸۷ -

ث - وزارت: وزارت آموزش و پرورش.

ماده ۲- به منظور توسعه مشارکت مردم در آموزش و پرورش، حمایت از سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و ایجاد زمینه‌های لازم جهت توسعه کمی و ارتقای کیفی مدارس و مراکز، سازمان از انتقال کلیه وظایف، امکانات و اعتبارات معاونت توسعه مشارکت‌های مردمی وزارت تشکیل می‌شود.

ماده ۳- سازمان دارای شخصیت حقوقی مستقل و وابسته به وزارت می‌باشد.

ماده ۴- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر تعیین می‌شود:

- ۱- تهیه و تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های لازم به منظور توسعه کمی و کیفی مدارس و مراکز و ابلاغ آن به مراجع ذیربط برای اجرا.
- ۲- تهیه و تنظیم ضوابط و مقررات و دستورالعمل‌های مورد نیاز مدارس و مراکز و پیگیری برای تصویب در مراجع ذیربط.
- ۳- ایجاد ارتباط و همکاری با مؤسسات فرهنگی، آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور در جهت تحقق اهداف سازمان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
- ۴- پشتیبانی از اجرای برنامه‌های آموزشی مورد نیاز نیروی انسانی سازمان در سطح ستاد، استان‌ها، مناطق، مدارس و مراکز.
- ۵ - طراحی نظام ارزیابی پیشرفت فعالیت‌های تعلیم و تربیتی دانش‌آموزان مدارس و مراکز با همکاری مرکز سنجش آموزش و پرورش.
- ۶ - نظارت بر عملکرد واحدهای استانی.
- ۹- طراحی و اجرای سیستم ارزیابی عملکرد و رتبه‌بندی مدارس و مراکز و بکارگیری ساز و کارهای تشویقی برای حمایت بیشتر از مدارس و مراکز مستعد.
- ۱۰- نظارت بر رعایت صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان، مربیان، مدیران و مؤسسان مدارس و مراکز از طریق گزینش وزارت و سایر مراجع ذیربط.

۱۱- کمک به تجهیز و تأمین منابع صندوق حمایت از توسعه مدارس غیردولتی (موضوع ماده (۱۳) قانون).

۱۲- انجام سایر وظایفی که به موجب قانون و مقررات به عهده معاونت توسعه مشارکتهای مردمی وزارت آموزش و پرورش بوده است.

ماده ۵- سازمان می‌تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط دراستانها و شهرستانها حسب ضرورت واحد سازمانی ایجاد نماید.

تبصره - ساختار تشکیلاتی واحدهای استانی و شهرستانی توسط سازمان تهیه و به تأیید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور می‌رسد.

فصل دوم: ارکان سازمان

ماده ۶- ارکان سازمان عبارتند از:

۱- شورای سازمان.

۲- رییس سازمان.

ماده ۷- رییس سازمان به عنوان معاون وزیر آموزش و پرورش و مسئول حسن اجرای کلیه امور سازمان می‌باشد و برای اداره امور سازمان و نحوه اجرای مصوبات شورای سازمان دارای حقوق و اختیارات قانونی است.

ماده ۸- شورای سازمان از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱- وزیر آموزش و پرورش (رییس شورا)

۲- معاون وزیر و رییس سازمان (نایب رییس)

۳- معاون آموزش و نوآوری وزارت آموزش و پرورش.

۴- دو نفر از اعضای شورای نظارت مرکزی به انتخاب شورا.

۵- دو نفر از مؤسسان مدارس زیرنظر سازمان به انتخاب رییس سازمان.

تبصره ۱- اعضای مذکور در بندهای (۴) و (۵) برای مدت چهار سال انتخاب و با حکم

وزیر آموزش و پرورش منصوب می‌شوند.

تبصره ۲- نحوه تشکیل و اداره جلسات شورا براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورا می‌رسد.

ماده ۹- وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر تعیین می‌شود

- ۱- تصویب خط‌مشی‌های کلی سازمان.
- ۲- تصویب برنامه و بودجه سالانه سازمان.
- ۳- تصویب ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی سازمان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
- ۴- برنامه‌ریزی و تدوین ضوابط مربوط به واگذاری فعالیت‌های آموزشی و پرورشی به‌بخش غیردولتی.

۵ - ارایه پیشنهاد واگذاری فضاها و امکانات آموزشی مازاد بر نیاز آموزش و پرورش به‌مؤسسان مدارس غیردولتی.

۶ - تهیه و تدوین دستورالعمل نحوه اخذ وجوه ناشی از واگذاری فضاها و امکانات آموزشی از مؤسسان مدارس با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

۷- بررسی و اتخاذ تصمیم درخصوص سایر مواردی که بنا به پیشنهاد رییس سازمان و اعضای شورا در شورا مطرح می‌شود.

ماده ۱۰- وظایف و اختیارات رییس سازمان به شرح زیر تعیین می‌شود:

- ۱- اداره امور سازمان.
- ۲- ابلاغ و پیگیری اجرای مصوبات شورای نظارت.
- ۳- نمایندگی سازمان در مراجع قضایی و اداری در کلیه مراحل با حق تعیین وکیل با حق توکیل به غیر.
- ۴- ارائه گزارش فعالیت و عملکرد سازمان به شورای سازمان و دیگر مراجع قانونی ذیربط.

۵ - ارائه گزارش ارزیابی عملکرد مدارس و مراکز به شورا.

۶ - ایجاد هماهنگی و تعامل با مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش جهت ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس و مراکز.

۷- ارائه پیشنهادهای لازم برای تصویب شورای سازمان در راستای نیل به اهداف سازمان.

- ۹- انجام امور استخدامی، اداری و مالی سازمان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
- ۱۰- پیش‌بینی و ارائه بودجه سالانه موردنیاز سازمان به مراجع ذیربط.
- ۱۱- برنامه‌ریزی و هماهنگی با مراجع ذیربط به منظور تأمین و جذب اعتبارات موردنیاز.
- ۱۲- برنامه‌ریزی به منظور آموزش و ارتقاء علمی و تخصصی کارکنان مدارس و مراکز.
- ۱۳- انعقاد قراردادهای پژوهشی با اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

تبصره - رییس سازمان می‌تواند قسمتی از اختیارات خود را به هر یک از مسئولین قسمت‌های سازمان به تشخیص خود تفویض نماید.

فصل سوم: منابع مالی سازمان

ماده ۱۱- منابع مالی سازمان عبارتند از:

- ۱- اعتبارات موردنیاز سازمان که همه ساله در ردیف خاصی در قانون بودجه کل کشور پیش‌بینی می‌شود.
 - ۲- درآمدهای موضوع ماده (۲۰) قانون.
 - ۳- وجوه دریافتی از مدارس زیر نظر سازمان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
 - ۳- هدایا، کمک‌های مردمی و کمک‌های دریافتی از اشخاص حقیقی و حقوقی.
- این اساسنامه به موجب نامه شماره ۳۶۱۳۴/۳۰/۸۸ مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۵ شورای نگهبان به تأیید شورای یادشده رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۰)

۹. تصویب نامه شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در

خصوص مؤسسات عمومی غیر دولتی و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها

به تمامی دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۸۶) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی واحدهای تابعه و وابسته آنها و استانداردهای سراسر کشور.

بر اساس ماده (۶) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، مؤسسات غیر دولتی و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها حق مالکیت مستقیم و غیر مستقیم مجموعاً حداکثر تا چهل درصد سهم بازار هر کالا و یا خدمت را دارند.

از آنجایی که بر اساس تبصره (۲) همین ماده وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است بر حسن اجرای این ماده و تبصره آن نظارت کند و در صورت مشاهده موارد مغایر، آن را به شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) برای اتخاذ تصمیم اعلام نماید، بنابراین به منظور اجرای مناسب حکم قانونی مورد اشاره مقتضی است ضمن توجه و رعایت حکم قانون در زمان انجام معاملات و واگذاریها، در صورت مشاهده هرگونه موارد مغایر، مراتب را به این وزارت اعلام فرمایید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۰)

۱۰. مصوبه «نامگذاری روز ۵ خرداد به عنوان روز نسیم مهر (روز حمایت از خانواده

زندانیان)»

(مصوب جلسه ۶۴۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۶۴۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۵، بنا به پیشنهاد مورخ ۱۳۸۸/۳/۵ رئیس قوه قضائیه، نامگذاری روز ۵ خرداد را به شرح ذیل تصویب نمود:

«روز ۵ خرداد به عنوان روز نسیم مهر (روز حمایت از خانواده زندانیان) تعیین و نامگذاری می‌شود».

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۰)

بخش هشتم:

مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

۱. آیین‌نامه «نحوه نامگذاری روزها و مناسبت‌های خاص»

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۶۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۶/۲۴، براساس مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۴/۹ شورای فرهنگ عمومی آیین‌نامه «نحوه نامگذاری روزها و مناسبت‌های خاص» را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۱- هدف از نامگذاری روزها و مناسبت‌های خاص، تقویت مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان و بزرگداشت شخصیت‌ها، ارزش‌ها و تحکیم پیوندهای دینی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و علمی در جامعه است.

ماده ۲- روزها و مناسبت‌های خاص به دو دسته ذیل تقسیم می‌شود:

الف) مناسبت‌های مندرج در «متن تقویم» (مناسبت‌های ملی - اسلامی).

ب) مناسبت‌های مندرج در «ضمیمه تقویم» (مناسبت‌های صنفی - سازمانی).

ماده ۳- روزها و مناسبت‌های مندرج در متن تقویم به مناسبت‌هایی اطلاق می‌شود که دارای حداقل یکی از ویژگی‌های زیر باشد:

الف) برای تمام قشرهای مختلف جامعه مهم و تأثیرگذار بوده و از دیدگاه همه ملت ارزشمند و معتبر باشد.

ب) همه مناطق کشور، آن مناسبت را با خود مرتبط بدانند و اهمیت آن منحصر به یک منطقه جغرافیایی خاص نباشد.

ج) تقویت‌کننده حداقل یکی از مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان باشد.

ماده ۴- روزها و مناسبت‌هایی که دارای ویژگی‌های فوق نباشند، در ضمیمه تقویم آورده می‌شود.

ماده ۵ - پیشنهاد نامگذاری، کاهش، افزایش و یا هرگونه تغییر و اصلاح روزها و مناسبت‌های خاص از سوی اشخاص مختلف (اعم از حقیقی و حقوقی) به شورای فرهنگ عمومی ارائه می‌شود و پس از بررسی و تصویب در آن شورا به تأیید شورای

عالی انقلاب فرهنگی رسیده و به عنوان روز و مناسبت خاص، حسب مورد در متن یا ضمیمه تقویم درج می‌شود.

ماده ۶ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که تقویم منتشر می‌کنند، موظفند روزها و مناسبت‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی را حسب مورد در متن یا ضمیمه تقویم درج نمایند.

ماده ۷- این آیین‌نامه مشتمل بر ۷ ماده در جلسه ۶۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۶/۲۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۲. ماده واحده « تعیین مناسبت‌های جدید تقویم سال ۱۳۸۹ هجری شمسی »

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۶۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۶/۲۴، بنا به مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۵/۶ شورای فرهنگ عمومی، ماده واحده « تعیین مناسبت‌های جدید تقویم سال ۱۳۸۹ هجری شمسی » را به شرح ذیل تصویب نمود:

« ماده واحده - مناسبت‌های جدید ذیل، برای درج در متن تقویم سال ۱۳۸۹ هجری - شمسی تعیین می‌شوند:

- ۱- روز فناوری فضایی - ۱۴ بهمن (روز پرتاب ماهواره ملی امید به فضا).
- ۲- روز بزرگداشت حضرت احمد بن موسی شاهچراغ (ع) - ۶ ذیقعه.
- ۳- شهادت زائران حرم رضوی به دست ایادی آمریکا - ۳۰ خرداد (عاشورای ۱۳۷۳ شمسی).

۴- تغییر قبله مسلمین از بیت‌المقدس به مکه معظمه - ۱۵ رجب.

۵ - سالروز شهادت سیدعلی اندرزگو - ۲ شهریور (۱۹ رمضان ۱۳۵۷ شمسی).

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

فهرست موارد حذف شده از شماره های آبان ماه روزنامه رسمی

توجه : به نظر می رسد مواردی از شماره های ویژه قوانین و مقررات روزنامه رسمی در آبان ماه برای مخاطبین کاربرد ندارد. لذا از درج آن در این ماهنامه خودداری شده است و در صورت درخواست هر یک از موارد حذف شده، متن کامل آن برای متقاضی، ارسال خواهد شد.

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۸۸۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳
۱	آیین نامه اجرایی جزء (ه) بند (۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور
۲	الحاق یک تبصره به بند «د» ماده (۵) آیین نامه تضمینی برای معاملات دولتی
۳	تصویب نامه در خصوص الحاق اعضای جدید به کمیسیونهای اقتصاد، امور اجتماعی و دولت الکترونیک، لوايح و زیربنایی، صنعت و محیط زیست هیئت دولت
۴	تصویب نامه در خصوص تشکیل کارگروه کنترل بازار
۵	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای قهرمان رشید به عنوان استاندار خراسان جنوبی
۶	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای وحید جلال زاده به عنوان استاندار استان آذربایجان غربی
۷	تصویب نامه در خصوص تعیین نمایندگان ویژه رییس جمهور در مورد تشخیص و موافقت با واردات کالاهایی که مشمول بندهای ماده (۳۸) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات نمی باشند
۸	تصویب نامه در خصوص تفویض اختیارات هیئت وزیران در خصوص تعیین قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی به کارگروهی به عنوان نمایندگان ویژه رییس جمهور
۹	تصویب نامه در خصوص حذف شرکتهای زیرمجموعه وزارت مسکن و شهرسازی
۱۰	تصویب نامه در خصوص لغو عوارض صادرات گندم و آرد
۱۱	تصویب نامه در خصوص تشکیل کارگروه حمایت از تولید
۱۲	تصویب نامه در خصوص ملغی الاثر شدن ماده (۱۸) اساسنامه صندوق سرمایه گذاری طرح حرمین مطهر

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۸۸۳۵ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶
۱	اصلاح آیین نامه از رده خارج کردن خودروهای فرسوده
۲	تصویب نامه در خصوص انتقال مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال معادل سقف تسهیلات مصوب برای شرکت خدمات حمایتی کشاورزی
۳	تصویب نامه در خصوص برگزاری دهمین گردهمایی بین المللی پزشکی و بیولوژی باروری و پنجمین گردهمایی بین المللی فناوری سلولهای بنیادی
۴	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر کامیاران
۵	ماده واحده « موافقت با اصل تأسیس بنیاد علمی و فرهنگی سیدجمال الدین اسدآبادی»

۶	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر اراک
۷	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر شیراز
۸	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص قرار گرفتن شهرک سلمان فارسی خارج از حریم شهر رامهرمز
۹	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر چهاردانگه
۱۰	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر کاشان

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۱۰ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰
۱	آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی)
۲	اصلاح آیین نامه اجرایی جزء «ه» بند «۶» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور
۳	اصلاح آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه
۴	الحاق تبصره به ماده (۸) آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱۲۷) تفیدی قانون برنامه سوم توسعه موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۵	تصویب نامه در خصوص اعطاء نشان دولتی درجه سوم ایثار به خانواده های معظم شهدا
۶	تصویب نامه در خصوص تشکیل کارگروهی به عنوان نمایندگان ویژه رئیس جمهور جهت انجام وظایف، اختیارات و مسئولیتهای دولت در کلیه امور مربوط به املاک مستغلات، زمین، مسکن و ساختمان
۷	تصویب نامه در خصوص تعیین سود بازرگانی (۲۶) قلم محصولات کشاورزی
۸	تصویب نامه در خصوص جایگزینی «معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی» یا «آقای ابراهیم عزیزی» یا «ابراهیم عزیزی - معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی» بر حسب مورد در مصوبات هیئت وزیران
۹	تصویب نامه در خصوص اصلاحات تقسیماتی در استان چهارمحال و بختیاری
۱۰	تصویب نامه در خصوص الحاق نقاط جمعیتی از دهستان گرمادوز بخش خداآفرین شهرستان کلیبر استان آذربایجان شرقی به دهستان اصلاندوز شهرستان پارس آباد استان اردبیل

۱۱	تصویب نامه درخصوص تبدیل روستای «تیتکانلو» مرکز بخش خوشان از توابع شهرستان فاروج در استان خراسان شمالی به شهر
۱۲	تصویب نامه درخصوص تبدیل روستای «لولمان» از توابع دهستان لولمان بخش کوچصفهان شهرستان رشت در استان گیلان به شهر
۱۳	تصویب نامه درخصوص تعیین آقای عباس رهی به عنوان استاندار استان سمنان

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۱۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۳
۱	آیین نامه اجرایی سهم بهینه بخش های دولتی و غیردولتی در فعالیت های راه و راه آهن
۲	تصویب نامه در خصوص تشکیل شورایی به منظور ایجاد هماهنگی فیمابین سازمانهای مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران
۳	قانون موافقتنامه تجارت ترجیحی بین جمهوری اسلامی ایران و بوسنی و هرزگوین

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۱۶ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶
۱	آیین نامه تشکیل شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی
۲	تصویب نامه در خصوص تبدیل روستای «دوبرجی» مرکز بخش فورگ از توابع شهرستان داراب در استان فارس به شهر
۳	تصویب نامه درخصوص بیست درصد (۲۰٪) ارزش فوب به عنوان سود بازرگانی سیگارهای وارداتی
۴	قانون الحاق یک تبصره به ماده (۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۵	مصوبه «اصلاح موادی از اساسنامه فرهنگستان های جمهوری اسلامی ایران»
۶	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع ناحیه جنوب

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۱۸ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۸
۱	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین سهمیه بنزین خودروها برای ماههای آبان و آذر سال ۱۳۸۸
۲	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای علی نیکزاد وزیر مسکن و شهرسازی به عنوان نماینده ویژه رئیس جمهور برای «اجرای طرح احداث مصلای تهران»
۳	تصویب نامه در خصوص تشکیل کارگروهی بامسئولیت وزیر راه و ترابری برای اعمال اختیارات هیئت وزیران در خصوص آزادراه تهران - شمال
۴	تصویب نامه در خصوص تشکیل کارگروهی به منظور ساماندهی، هماهنگی و توسعه و تشویق امر خدمات عبور کالا از کشور (ترانزیت)
۵	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای احمد وحیدی وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به عنوان نماینده ویژه رئیس جمهور به منظور ساماندهی امور مرتبط با مین رویی و سرعت بخشیدن به پاکسازی میدانهای مین در مناطق آلوده
۶	تصویب نامه در خصوص تعیین سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان نماینده دولت در امور حمل و نقل هوایی و فرودگاههای کشور
۷	نظام نامه فعالیت های فرهنگی - تبلیغاتی در امر واگذاری ها
۸	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص الحاق اراضی به محدوده شهر آبخش احمد
۹	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر تیران
۱۰	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر خوانسار
۱۱	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر داران
۱۲	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر دهاقان
۱۳	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر فریدونشهر
۱۴	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر نطنز
۱۵	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر کاشان

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۲۰ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۰
۱	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در خصوص تعیین قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی (زراعی) برای سال ۱۳۸۹ - ۱۳۸۸
۲	تصویب نامه در خصوص احداث شش ساختمان برای استقرار کارکنان شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران
۳	تصویب نامه در خصوص افزایش سقف مجاز تسهیلات سازمان مرکزی تعاون روستایی
۴	تصویب نامه در خصوص برقراری مقررات لغو روادید یکطرفه برای ورود اتباع کشور جمهوری آذربایجان (شامل نخجوان) به جمهوری اسلامی ایران
۵	تصویب نامه در خصوص تعیین آفات و بیماری های عمومی و قرنطینه ای داخلی در سال ۱۳۸۸
۶	تصویب نامه در خصوص تعیین سود بازرگانی (۲۰) قلم ماشین آلات سنگین راهسازی و کشاورزی که در حال حاضر در داخل کشور تولید می شوند
۷	تصویب نامه شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در خصوص احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری سهام و شرکت های مورد واگذاری به عنوان یک سیاست و خط مشی کلی
۸	تصویب نامه شورای عالی در مورد سیاست ها و خط مشی های اجرایی برای تحقق اهداف سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
۹	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص محدوده شهر آقکند

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۲۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۴
۱	تصویب نامه در خصوص برگزاری چهاردهمین گردهمایی بین المللی مدیریت منابع انسانی در صنعت نفت
۲	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای حسین هاشمی تختی به عنوان استاندار استان هرمزگان
۳	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای روح اله احمدزاده کرمانی به عنوان استاندار استان فارس
۴	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای سیدعلی اکبر طاهایی به عنوان استاندار استان مازندران

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۲۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۷
۱	اصلاح تصویب نامه در خصوص تبدیل روستای جهلو مرکز بخش زرآباد در تابعیت شهرستان چابهار استان سیستان و بلوچستان به شهر
۲	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای سید دادوش هاشمی گل سفیدی به عنوان استاندار استان کرمانشاه
۳	تصویب نامه در خصوص نحوه تخصیص اعتبارات طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای بنیاد مسکن، شرکت حمل و نقل ریلی، ... به عنوان هزینه خدمات مدیریت طرح های یاد شده
۴	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای احمد عجم به عنوان استاندار استان قزوین
۵	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای جواد قناعت به عنوان استاندار استان گلستان

ردیف	موارد حذف شده از روزنامه رسمی ۱۳۸۸/۸/۳۰ مورخ ۱۳۸۸/۸/۳۰
۱	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص کمیسیون ماده ۵ و کارگروه تخصصی مسکن و شهرسازی استانها
۲	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر اسلامشهر

نظرخواهی

به استحضار قضات و حقوقدانان محترم می‌رساند معاونت آموزش قوه قضائیه قصد دارد در راستای ارتقای سطح آگاهی مخاطبین از قوانین و مقررات و ایجاد سرعت و سهولت در این امر و آسان شدن نگهداری و آرشیو آن، هر ماه قوانین و مقرراتی را که به نحوی در امر قضاوت مورد نیاز است، به صورت ماهنامه منتشر کند. برای تشخیص میزان ضرورت این امر نظرات شما عزیزان معیار است لذا انتظار دارد پاسخ پرسش‌های زیر را به یکی از سه طریق زیر منعکس فرمایید:

الف: تهران- خیابان حافظ - نبش خیابان سمیه - ساختمان شماره سه قوه قضائیه - معاونت آموزش - اداره کل برنامه ریزی و تدوین متون آموزشی

ب: پست الکترونیکی Tadvin_motoon@yahoo.com

ج: نمابر ۸۸۹۱۹۴۱۸ - ۰۲۱

۱- این ویژه نامه نیاز شما را در خصوص اطلاع یابی از تغییرات قوانین و مقررات تأمین می‌کند.

کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ تا حدودی موافقم ☐

۲ - نحوه تبویب و دسته بندی قوانین و مقررات در این ویژه نامه مناسب بوده و موجب سهولت و سرعت یافتن مطالب می‌شود.

کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ تا حدودی موافقم ☐

۳ - اطلاع رسانی تغییرات قوانین و مقررات از طریق این ویژه نامه مناسب تر از دریافت روزنامه رسمی به شیوه معمول است.

کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ تا حدودی موافقم ☐

۴ - اطلاع رسانی تغییرات قوانین و مقررات از طریق این ویژه نامه مناسب تر از مراجعه به سایت‌های مربوط است.

کاملاً موافقم ☐ موافقم ☐ تا حدودی موافقم ☐

۵ - سایر نظرات و پیشنهادهای خود را مرقوم فرمایید.